

Затверджено рішенням
Гірської сільської ради
№ від
«.....»..... 2024 р.

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ

Гірської сільської ради

Бориспільського району

Київської області

до 2027 р.

Підготовлено Робочою групою
зі стратегічного планування
Гірської сільської територіальної громади.

с. Гора Київської області
2024 рік

Шановні пані та панове!

Ви тримаєте документ, який розроблений робочою групою Гірської сільської ради, за участю мешканців та фахівців нашої територіальної громади.

Основною метою Стратегії є концепція розвитку громади із сталим економічним зростанням, а в результаті - зростанням добробуту кожного мешканця. Саме людина є центром і пріоритетом при розробці документу.

Розвиток економічного потенціалу, територій громади і різних сфер життя є лише інструментами у досягненні мети.

Для того, щоб громада ставала заможною і потужною, а люди, які тут живуть, мали можливість розвиватись, ми обрали наші найсильніші сторони: територіальну компактність, зручність розташування, інвестиційну привабливість, транспортну інфраструктуру.

У Стратегію закладений прогресивний поступ Гірської територіальної громади на період 2022-2027 років. Документ визначає тенденції та основні проблеми соціально-економічного розвитку, стратегічні та оперативні цілі, пріоритети розвитку громади на відповідний період, основні завдання, етапи та механізми їх реалізації, систему моніторингу та оцінки результативності. На основі Стратегії будуть розроблятися цільові програми та реалізовуватися проекти місцевого розвитку.

Досягнення мети Стратегії передбачає формування комплексної системи заходів, які дозволять забезпечити розвиток людського капіталу, досягти високої якості життя та економічного зростання на основі ефективного використання і збереження тих ресурсів, які ми вже маємо, враховуючи напрямки реалізації урядової політики щодо розвитку країни.

Зосередження та належна координація наявних фінансових ресурсів, одержаних за рахунок бюджетів усіх рівнів, іноземних та вітчизняних інвесторів, коштів міжнародних фінансових організацій, дасть змогу забезпечити досягнення цілей, визначених у цій Стратегії.

Стратегія – це настільний та визначальний документ службовців місцевого самоврядування і депутатів сільської ради. Адже лише об'єднання зусиль усіх гілок влади, дозволить успішно реалізувати пріоритети та заходи, передбачені Стратегією та досягти кінцевої мети: перетворити Гірську громаду на інвестиційно привабливу, конкурентоспроможну, соціально стабільну, комфортну для життя, роботи та відпочинку громаду з унікальним потенціалом, сприятливими умовами для ведення бізнесу, інноваційною економікою, високим рівнем інформатизації та сучасною сферою послуг.

Сільський голова

Роман Дмитрів

Зміст

Звернення сільського голови до громади	2
Перелік таблиць та діаграм	5
Перелік ілюстрацій.....	5
Скорочення в тексті.....	6
РОЗДІЛ 1. ПРОЦЕС СТВОРЕННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ГІРСЬКОЇ ГРОМАДИ	7
1.1. Історія створення стратегії розвитку.....	7
1.2. Методика розробки стратегічного плану розвитку Гірської сільської ради.....	7
1.2.1. Джерела інформації та законодавчі основи стратегічного планування.....	8
1.2.2. Принципи стратегічного планування	9
1.2.3. Члени, завдання та етапи роботи Робочої групи з розробки стратегічного плану розвитку.....	10
1.3. Соціально-економічна характеристика Гірської сільської територіальної громади	14
1.3.1. Місцезнаходження, найближчі території.....	15
1.3.2. Київська агломерація.....	16
1.3.3. Київська область та наслідки війни.....	16
1.3.4. Відстань до важливих міст, кордонів.....	16
1.3.5. Представлення громади в мережі Інтернет	17
1.3.6. Демографічні характеристики населення	17
1.3.7. Житловий фонд та надання житлово-комунальних послуг	19
1.3.8. Заклади освіти.....	20
1.3.9. Медичні заклади.....	22
1.3.10. Фізичне виховання і спорт.....	23
1.3.11. Заклади та установи соціального забезпечення	23
1.3.12. Безпека	24
1.3.13. Заклади культури та дозвілля	24
1.3.14. Адміністративні послуги	25
1.3.15. Розвиток бізнесу та підприємництва в громаді	25
1.3.16. Майновий потенціал громади	27
1.3.17. Дорожнє господарство, транспорт та комунікації	28
1.3.18. Природні ресурси території та рекреаційний потенціал	30
1.3.19. Екологічні чинники розвитку громади.....	32
1.3.20. Бюджет територіальної громади.....	32
1.4. Результати проведених опитувань	33
1.5. Висновки SWOT-аналізу.....	34
РОЗДІЛ 2. РОЗРОБКА СИСТЕМИ ЦІЛЕЙ РОЗВИТКУ ГІРСЬКОЇ ТГ ДО 2027 р.....	41

2.1. Методологічні підстави стратегічного вибору.	41
2.1.1. Основні висновки з аналітично-описової частини	41
2.1.2. Сценарії розвитку Гірської громади	41
2.2. Місія та бачення розвитку громади.	44
2.3. Стратегічні, оперативні цілі та оперативні завдання	45
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ А. Зростання управлінської та економічної спроможності громади.	49
Перелік завдань для досягнення Стратегічної цілі А.	51
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ В. Побудова якісної інфраструктури для комфортного проживання мешканців усіх населених пунктів громади.	55
Перелік завдань для досягнення Стратегічної цілі В.	57
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ С. Досягнення сучасних стандартів соціальної сфери	62
Перелік завдань для досягнення Стратегічної цілі С.	64
РОЗДІЛ 3. МОНІТОРИНГ ВИКОНАННЯ. ІНДИКАТОРИ РЕЗУЛЬТАТІВ ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ.	69
3.1. Впровадження та моніторинг реалізації Стратегії	69
3.2. Оновлення Стратегії	70
3.3. Припущення та ризики впровадження Стратегії	71
РОЗДІЛ 4. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ МІЖ СТРАТЕГІЄЮ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ ТА СТРАТЕГІЧНИМИ ТА ПРОГРАМНИМИ ДОКУМЕНТАМИ ВИЩОГО РІВНЯ.	73
4.1. Узгодженість з Стратегією розвитку Київської області.	73
4.2. Узгодженість з Державною Стратегією регіонального розвитку України.	74
4.3. Узгодженість розвитку громади з Цілями сталого розвитку ООН.	77
4.4. Джерела фінансування заходів.	79
4.5. Рекомендації.	80
ДОДАТОК 1. Розпорядження сільського голови про створення Робочої групи (у окремому документі).	81
ДОДАТОК 2. Протокол засідання Робочої групи про рейтингування проблем (у окремому документі).	81
ДОДАТОК 3. Звіт про опитування представників бізнесу та фахівців ОМС Гірської ТГ (у окремому документі).	81
ДОДАТОК 4. Звіт про опитування мешканців Гірської ТГ (у окремому документі).	81
ДОДАТОК 5. Соціально-економічний аналіз – Профіль Гірської СР (у окремому документі).	81
ДОДАТОК 6. Рішення Гірської сільської ради про затвердження Стратегії розвитку на 2022-2027 рр. (у окремому документі).	81

Перелік таблиць та діаграм

1.3.-1 Межі Гірської сільської громади Київської області.	14
1.3.-2 Порівняння населення та площі сільської ради з територією району та області (станом на 01 січня 2024 року)	15
1.3.-3 Площа, віддаленість та стан доріг між населеними пунктами Гірської ТГ.	15
1.3.-4 Мапа кордонів та перелік громад, які межують з Гірською ТГ.	15
1.3.-5 Порівняльні дані сусідських громад, станом на 1 січня 2024 року.	16
1.3.-6 Кількість мешканців по населених пунктах Гірської ТГ, станом на 01.01.2024 р.	18
1.3.-7 Демографічний розподіл мешканців по населених пунктах Гірської громади, станом на 01.01.2024 р.	18
1.3.-8 Водопостачання та водовідведення	20
1.3.-9 Показники освітньої галузі в громаді, станом на 01.01.24 року.	21
1.3.-10 Стан будівель навчальних закладів	22
1.3.-11 Характеристика елементів спортивної інфраструктури Гірської громади	23
1.3.-12 Характеристика закладів культури Гірської громади	25
1.3.-13 Перелік релігійних громад на території.	25
1.3.-14 Стан та тип покриття вуличної мережі, по населених пунктах Гірської ТГ.	28
1.3.-15 Структура використання земельних ресурсів у відповідності до цільового призначення, 2024 р.	30
1.3.-16 Структура земель в Гірській територіальній громаді, 2024 р.	31
1.3.-17 Утворення відходів I-III класів небезпеки в Гірській ТГ.	32
1.3.-18 Доходи бюджету Гірської громади, тис. грн.	32

Перелік ілюстрацій.

Рис. 1. Ідентифікація та рейтингування проблем розвитку громади.	12
Рис. 2. Проведення SWOT – аналізу членами Робочої групи.	13
Рис. 3. Робота над проектними заявками.	13
Рис. 4. Зовнішні фактори впливу на розвиток Гірської ТГ	44
Рис. 5. Контури Київської агломерації	79

Скорочення в тексті.

ДФРР	-	Державний фонд регіонального розвитку
ЗПС	-	Злітно-посадкова смуга
КМУ	-	Кабінет міністрів України
КОД	-	Київська обхідна дорога (проєктується)
КП	-	Комунальне підприємство
ММС	-	Міжмуніципальне співробітництво
МПО	-	Місцева пожежна охорона
МСП	-	Мале та середнє підприємництво
МТД	-	Міжнародна технічна допомога
ОДА/ОЦВА	-	Обласна державна/військово-цивільна адміністрація
ОМС	-	Органи місцевого самоврядування
ПКД	-	Проектно-кошторисна документація
РГ	-	Робоча група з розробки Стратегії розвитку
СПД	-	Суб'єкти підприємницької діяльності
СР	-	Сільська рада
Ст-т	-	Старостат, старостинський округ
ТГ	-	Територіальна громада
ТПВ	-	Тверді побутові відходи
ФАП	-	Фельдшерсько – акушерський пункт
ЦНАП	-	Центр надання адміністративних послуг

РОЗДІЛ 1. ПРОЦЕС СТВОРЕННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ГІРСЬКОЇ ГРОМАДИ

1.1. Історія створення стратегії розвитку.

Гірська сільська територіальна громада (КОАТУУ 3220883201), яка розташована у західній частині Бориспільського району Київської області, була створена відповідно до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», відповідно до абзацу першого пункту 71 розділу V “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року № 715-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Київської області» шляхом об'єднання Гірської, Мартусівської та Ревненської сільських рад Бориспільського району.

Адміністративний центр — село Гора. До населених пунктів Гірської громади входять 4 населених пункти: села Гора, Мартусівка, Ревне і Затишне.

Попереднього досвіду складання Стратегічного плану розвитку громада не мала.

Тому на початку 2022 року було прийнято рішення створити Стратегію розвитку громади з багаторічним горизонтом. Це рішення було визвано декількома факторами та подіями:

1. Впровадження реформи децентралізації змінило адміністративні кордони, всі територіальні громади в своїх межах сформовані, завершено процес передачі повноважень на місця, в управління ОМС передані землі поза населеними пунктами.
2. Сформовані всі керівні органи Гірської громади та окреслені амбітні плани розвитку,
3. Київською обласною радою (рішення від 19.12.2019 року № 789-32-VII, зі змінами від 15.10.2020 року № 930-36-VII) прийнята та впроваджується Стратегія розвитку Київської області на 2021 - 2027 рр. з розробкою SMART спеціалізації регіону.
4. Кабінетом Міністрів України (постанова від 5 серпня 2020 р. № 695) прийнята Державна Стратегія регіонального розвитку України на 2021- 2027 рр.
5. Верховною Радою України у 2022 році були внесені суттєві зміни у законодавство стосовно документів державного планування. Згідно Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій» № 2389-20 від 9 липня 2022 року розробка стратегій стала обов'язковим документом державного планування для усіх територіальних громад.

В процесі довгострокового планування - з метою отримання сталого результату - було вивчено досвід інших громад та напрацювання експертного середовища, яке спеціалізується на розробці планів розвитку територій. Для більш фахового супроводу процесу стратегування керівництвом громади вирішено залучити зовнішнього експерта.

Консультативна експертна підтримка, залучення власних фахівців, лідерів думок, представників бізнесових кіл та мешканців громади до роботи над Стратегією розвитку громади забезпечило професійний та збалансований підхід до планування та отримання результату, який задовольнив усі зацікавлені групи.

1.2. Методика розробки стратегічного плану розвитку Гірської сільської ради

Можливості кожної громади залежать не стільки від розміру наявних і потенційних факторів зростання, скільки від ціленаправленої взаємодії кадрових, фінансових та матеріальних ресурсів.

Отже, для успішного процесу економічного розвитку потрібна, перш за все, координація дій усіх зацікавлених політичних, економічних і суспільних сил громади. У забезпеченні такої координації і полягає місія місцевої влади.

З одного боку дії місцевих спільнот мають відповідати очікуванням мешканців, з іншого - органи місцевого самоврядування мають фахово, далекоглядно приймати ефективні рішення. Критерій істини у цьому випадку - оптимальне використання суспільних ресурсів.

Питання залучення інвестицій для місцевих підприємств та розвитку інфраструктури, збереження довкілля і забезпечення гідної якості життя взаємопов'язані. Успішна робота над цими питаннями можлива лише за умови сприйняття їх як цілісної системи.

Найкращим інструментом для координації дій громади є системне планування місцевого економічного розвитку, що є складовою стратегічного управління.

Стратегічне планування є процесом цілепокладання, тобто постановки цілей, з різним терміном реалізації, та вибору засобів для їх досягнення. Завдяки сталому процесу розробки стратегії керівники та фахівці органів місцевого самоврядування, по-перше, отримують, мають затверджений громадою дороговказ з чітко описаними індикаторами виконання, по-друге, суттєве джерело мотивації для втілення в життя всіх пунктів стратегії.

Головні висновки з процесу стратегічного планування:

Стратегія об'єднала лідерів Гірської громади, підприємців та громадян для створення публічно-приватного партнерства.

Стратегія визначила особливості та конкурентні переваги громади, що ґрунтуються на природних, матеріальних, фінансових, трудових, соціальних, інтелектуальних ресурсах. За належної організації та об'єднанні зусиль, ці ресурси будуть використані для місцевого розвитку.

Стратегія має вплив на місцевий інвестиційний клімат та ресурсну спроможність громади, та, як наслідок, на рівень життя всіх мешканців.

Стратегія пов'язана з іншими документами стратегічного характеру, місцевими та регіональними програмами, які вже ухвалені і виконуються відповідними органами.

Стратегія розглядається як головний плановий документ для Гірської громади, що є основою для розроблення нових галузевих програм та соціальних та економічних щорічних програм розвитку.

1.2.1. Джерела інформації та законодавчі основи стратегічного планування.

При розробці Стратегічного плану розвитку Гірської сільської ради були використані методологія та напрацювання наступних документів:

- Закон України «Про засади державної регіональної політики» з урахуванням Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року (затверджена Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722);

- Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій» від 9 липня 2022 року № 2389-IX;

- Державна Стратегія регіонального розвитку України на 2021—2027 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695.

- Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» від 30.09.2019 року №722/2019;

- Стратегія регіонального розвитку Київської області на 2021-2027 роки (прийнята рішенням Київської обласної ради від 19 грудня 2019 року № 789-32-VII);

- План заходів з реалізації Стратегії регіонального розвитку Київської області на 2021-2023 роки (рішення Київської обласної ради від 22.06.2020 року №858-35-VII зі змінами від 24.12.2020 № 048-01-VII);

- Методичні рекомендації щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад (згідно наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 21. 12. 2022 р., № 265;

- Документ ООН «Перетворення нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року».

Джерелами інформації є матеріали, надані підрозділами Гірської сільської ради, статистика комунальних підприємств громади, дані Київської обласної адміністрації, результати опитування та інформація з відкритих джерел.

Узгодженість пунктів та стратегічних цілей Стратегії розвитку Гірської громади з програмними документами вищого рівня (державних, обласних, галузевих програм) дозволить залучити додаткові фінансові ресурси для збалансованого розвитку території та впровадження проектного підходу, для фінансування коштами Державного фонду регіонального розвитку, для залучення зовнішніх ресурсів та інших джерел фінансування цільових проектів.

1.2.2. Принципи стратегічного планування

Під час розробки Стратегічного плану розвитку Гірської сільської ради Робоча група та експерти дотримувались не тільки принципів доброго врядування, але й основних принципів довгострокового планування. Вони наведені в наступній таблиці.

Партнерство	Напрями стратегічного розвитку були сформованими за результатами різних консультацій, експертного обговорення, опитування та на обґрунтованому очікуванні громади на зміни від керівництва громади.
Ґрунтовність та реалістичність	До участі в напрацюванні пропозицій, ухваленні рішень і розробці стратегічних цілей були залучені всі зацікавлені сторони: представники влади, депутати СР, підприємці та мешканці громади. Була проведена ретельна діагностика тенденцій соціально-економічного розвитку громади та формування на основі їх аналізу реалістичних прогнозів; Залучення експерта до аналізу внутрішнього потенціалу та конкурентного зовнішнього середовища; Реалістичне бачення майбутнього та постановка досяжних стратегічних цілей ґрунтуються на соціально-економічному аналізі та фаховому експертному аналізі за методикою SWOT; План дій сформовано з врахуванням наявних ресурсів, термінів реалізації завдань, критеріїв виконання та конкретних виконавців;
Прозорість та публічність усіх етапів роботи над Стратегією	Громадська думка врахована через механізми відкритого обговорення, опитування, донесення інформації через сайт громади та через сторінки у соціальних мережах;

Рівних прав та можливостей жінок і чоловіків	Відсутність обмежень чи привілеїв за ознакою статі та забезпечення рівних умов для реалізації прав жінок і чоловіків;
Інклюзивності	Дотримання інтересів осіб з особливими потребами шляхом урахування при формуванні і реалізації стратегічного планування спеціальних заходів, спрямованих на забезпечення реалізації такими особами їхніх прав і основоположних свобод.
Принцип спільної участі представників влади та приватного сектору	Забезпечено широкий соціальний консенсус, а також публічну підтримку Стратегії . Усі заходи розроблялися у спосіб, захищений від надмірного впливу певних учасників процесу розвитку, склад Робочої групи було сформовано за принципами рівномірного представництва.
Життєздатність	Життєздатність забезпечено належною рівновагою та послідовністю внутрішніх елементів Стратегії (цілей, заходів) та застосуванням усіх зазначених у цьому документі принципів.
Інтеграція	Спільні місцеві потреби на регіональному рівні інтегровані з територіальної та змістовної точки зору.
Інновація	Інновація, як принцип, була застосована у процесі ідентифікації проектів.
Ієрархія стратегічних планів	Стратегічний план розроблено з врахуванням існуючих планових документів територіальної громади, а також із Стратегіями розвитку територіально-адміністративних одиниць іншого рівня; Стратегічні плани вищого рівня мають більш загальний характер і заклали підвалини для визначення конкретних заходів.
Субсидіарність	Визначення стратегічних заходів здійснювалось із використанням ресурсів регіонального розвитку.
Розмежування зон відповідальності	Залучений експерт надає лише методичну підтримку, допомогу в обробці даних, певні пропозиції щодо вирішення проблем та використання можливостей, проте остаточне рішення - за громадою.

Керівництвом громади було обрано партнерській підхід до процесу стратегічного планування, із широким залученням мешканців громади.

1.2.3. Члени, завдання та етапи роботи Робочої групи з розробки стратегічного плану розвитку.

Розпорядженням сільського голови було прийняте порядок роботи та сформовано Робочу групу (див. [Додаток 1](#)), до якої увійшли фахівці та керівники органів місцевого самоврядування, депутати, місцеві підприємці, активні мешканці громади.

Завданнями робочої групи є:

- Збір даних та проведення опису основних тенденцій та проблем соціально-економічного розвитку громади;
- Проведення аналізу розвитку територіального простору громади;

- Дослідження зовнішнього середовища та оцінка можливостей;
- Проведення SWOT – аналізу;
- Проведення аналізу порівняльних переваг, викликів та ризиків;
- Розробка та формулювання стратегічного бачення розвитку Гірської сільської територіальної громади;
- Розробка плану заходів з реалізації Стратегії;
- Визначення пріоритетів смарт-спеціалізації;
- Підготовка проекту структури стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії;
- Презентація та обговорення проекту Стратегії;
- Оголошення збору проектів/проектних ідей плану реалізації Стратегії;
- Збір і опрацювання пропозицій та розробка кінцевого тексту плану реалізації Стратегії.
- Поширення інформації про хід стратегічного планування серед громади;
- Допомога керівництву сільської ради у проведенні громадських слухань та затвердженні Стратегічного плану сільською радою.

Етапи роботи.

Процес планування розпочався 17 лютого 2022 року проведенням **першого засідання**. Воно було присвячено початку роботи, з вітальним словом до членів Робочої групи звернулася Валентина Полтавець, виконавчий директор ВАОМС Асоціації об'єднаних територіальних громад та голова сільської ради Роман Дмитрів. Також було проведено вступне навчання основам стратегічного планування в територіальній громаді, ключову увагу було приділено важливості та методиці розробки Стратегії розвитку Гірської сільської ради, також були затверджені форми анкет для опитування мешканців та лідерів громади.

Рис. 1. Ідентифікація та рейтингування проблем розвитку громади.

Широкомасштабне вторгнення росії 24 лютого 2022 року до нашої країни перервало розпочату роботу. Ведення виснажливих бойових дій, окупація частини районів Київської області, значні гуманітарні проблеми призупинили процес стратегування.

Громаді, її мешканцям було важко в цих умовах мріяти про мирне майбутнє та будувати плани. Проте вже в кінці літа, 30 серпня 2022 року, було проведене **друге засідання** Робочої групи. На ньому

- члени РГ обговорили та конкретизували описово-аналітичну частину Стратегії - [Профіль](#) Гірської територіальної громади.
- проаналізували та затвердили результати опитування мешканців громади, керівників та фахівців ОМС та представників бізнес кіл громади. Звіт наведено у [Додатку 3](#). та [Додатку 4](#). відповідно.
- ідентифікували проблем, що заважають розвитку громади та провели їх рейтингування. Рейтингова таблиця проблем розвитку наведена у [Додатку 2](#).
- згідно методики SWOT аналізу провели аналізу факторів, що сприяють або заважають розвитку громади.

Результати дослідження використано як джерело ідей щодо перспективних проектів розвитку, а також з метою популяризації процесу стратегічного планування серед мешканців села. Слід визначити що збір даних проводився впродовж всього процесу стратегічного планування, бо ситуація в країні та в світі змінювалась докорінно.

Стратегічні сесії були проведені у відкритому режимі. Крім членів Робочої групи до процесу планування були залучені депутати сільської ради, старости, фахівці сільської ради та комунальних підприємств, підприємці.

Крім цього, впродовж усього процесу стратегічного управління діяльність Робочої групи та проміжні результати її роботи висвітлювали на інтернет-сторінці сільської ради та на сторінках в соціальних мережах.

Рис. 2. Проведення SWOT – аналізу членами Робочої групи.

Третє засідання Робочої групи було проведено 27 вересня 2022 року. На ньому члени Робочої групи

- Обговорили місію, стратегічне бачення та узагальнення проблем розвитку громади.
- визначили сценарії та стратегічні пріоритети розвитку Гірської територіальної громади
- провели детальний SWOT-аналізу за сформованими стратегічними цілями розвитку.
- Визначили оперативні цілі, які відповідають стратегічним цілям розвитку громади.

Рис. 3. Робота над проектними заявками.

Впродовж засідання Робоча група на основі уточнених даних допрацювала формулювання стратегічного бачення, завершила SWOT-аналіз, здійснила рейтинг факторів розвитку за їх впливовістю.

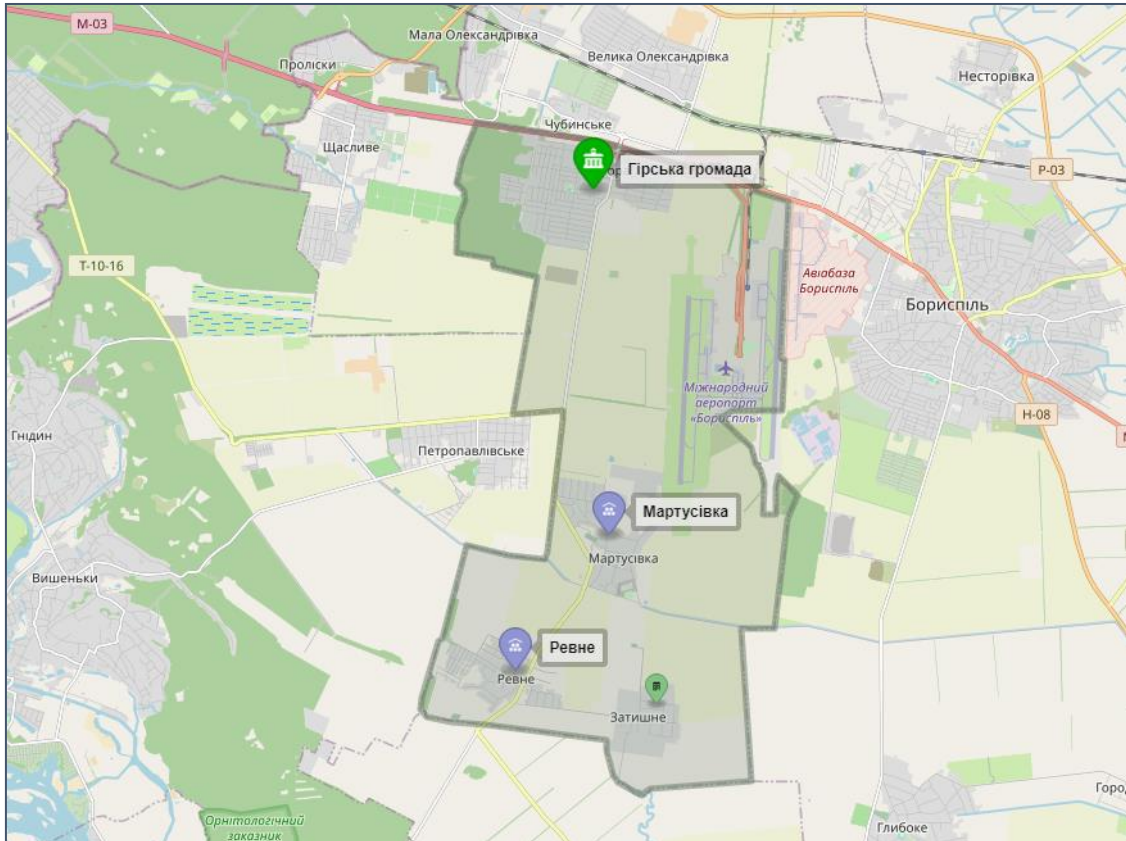
Засідання Робочої групи, яке відбулося 21 грудня 2022 року, було присвячене роботі над уточненням/складанням місцевих проектів. Членами Робочої групи були розроблені технічні завдання на реалізацію проектів було сформовано План заходів з реалізації Стратегії, уточнили та затвердили систему індикаторів виконання цілей та планів реалізації Стратегії, внесли правки та затвердили остаточну версію Стратегії, прийняли до уваги інформацію про оцінку та моніторинг впровадження Стратегії.

1.3. Соціально-економічна характеристика Гірської сільської територіальної громади
Гірська сільська територіальна громада (КОАТУУ 3220883201, КАТЕТТО UA32040050010053182) розташована у західній частині Бориспільського району Київської області.

Адміністративний центр — село Гора.

Площа Гірської територіальної громади - 60,82 кв. км

Населення - 9850 мешканців (2022р.).

1.3.-1 Межі Гірської сільської громади Київської області.

Межі визначені по зовнішніх межах юрисдикції рад територіальних громад, що об'єдналися.

До населених пунктів Гірської громади входять 4 населених пункти: села Гора, Мартусівка, Ревне і Затишне.

Гірська громада, на території якої знаходиться Міжнародний аеропорт «Бориспіль» - основний і найбільший пасажирський міжнародний аеропорт України та її столиці, який обслуговує місто Київ, Київську агломерацію та інші регіони України, забезпечуючи майже дві третини авіа пасажирських перевезень в країні.

На території громади проживає 4,89% населення Бориспільського району, а площа її складає майже 1,57% від території Бориспільського району.

Територія	Площа (км ²)	Площа у % до загальної площі області/ району	Наявне населення, осіб	Населення у % до загального населення район/ області	Щільність населення (осіб/км ²)
Гірська сільська рада	60,8186	-	9 939	-	163,42
Бориспільський район	3 873,2	1,57	203 154	4,89	52,45
Київська Область	28 131,0	0,22	1 795 079	0,55	63,81

1.3.-2 Порівняння населення та площі сільської ради з територією району та області (станом на 01 серпня 2024 року)

Щільність населення не є типовою для сільських громад, де середній показник для України складає майже 24%, а знелюдненими територіями вважаються ті, де кількість сільського населення нижча 15 осіб на кв. кілометр. Цей показник свідчить скоріше про урбанізований тип заселення.

1.3.1. Місцезнаходження, найближчі території

Територія сільської громади є нерозривною та компактною.

Назва населених пунктів	Площа, га	Відстань до сільської ради (км)	Наявність дороги з твердим покриттям до сільської ради, (км)
Гора	3,313		
Мартусівка	2,197	7,9	7,9
Ревне	2,297	10,8	10,8
Затишне	0,628	13,9	13,9

1.3.-3 Площа, віддаленість та стан доріг між населеними пунктами Гірської ТГ.

Гірська сільська територіальна громада межує на півночі з Пристоличною сільською територіальною громадою, на сході – з Бориспільською міською територіальною громадою, на півдні – з Вороньківською сільською територіальною громадою, на заході – з Золочівською сільською територіальною громадою. Всі громади – Бориспільського району Київської області. Всі громади утворені одночасно.

1.3.-4 Мапа кордонів та перелік громад, які межують з Гірською ТГ.

При порівнянні в наступній таблиці взяті лише сільські співставні громади. Місто Бориспіль є також центром однойменного району Київської області.

Показник	Гірська ТГ	Пристолична ТГ	Вороньківська ТГ	Золочівська ТГ
Територія, кв. км	60,82	104,7	668,28	148,4
Населення, осіб	9 939	10 994	13 806	5 851
Сильні сторони, що надають перевагу у розвитку	Міжнародний Аеропорт Бориспіль	Ландшафтний заказник загальнодержавного значення “Хутір Чубинського”, дитячі та юнацькі футбольні клуби	ВП Старинська птахофабрика Нова ПАТ Миронівський хлібопродукт	В літописних записках ця місцевість згадується вперше в 1103 році, піщані Гнідинські кар’ери, 8 пам’ятників

1.3.-5 Порівняльні дані сусідніх громад, станом на 1 січня 2024 року.

1.3.2. Київська агломерація

Київська агломерація, як процес урбанізації прилеглих сільських територій та міст-сателітів, почався, як загальносвітова тенденція, давно. Лише в останні роки з’явилися спроби сформуванню інституціональну основу для побудови. Було засновано місцеву асоціацію органів місцевого самоврядування - “Київська агломерація” <http://www.kyivaglomeracia.org.ua/>.

Посеред інших міських та селищних громад Гірська сільська рада є учасником цієї асоціації. Основною метою цієї установи є розробка узгоджених та спільних дій просторового розвитку території. Головні напрямки – це вирішення транспортних проблем, маятникової міграції населення, розумного розміщення виробництв, зменшення шкідливих викидів, об’єднання заради вирішення багато вартісних проблем регіону тощо.

У 2016 році в с. Гора працював лише кожен десятий горянин, близько 60% працювали у м. Києві; у м. Бориспіль, ДМА Бориспіль та інших населених пунктах району - близько 25%, ще 5% - в інших населених пунктах за межами району.

1.3.3. Київська область та наслідки війни

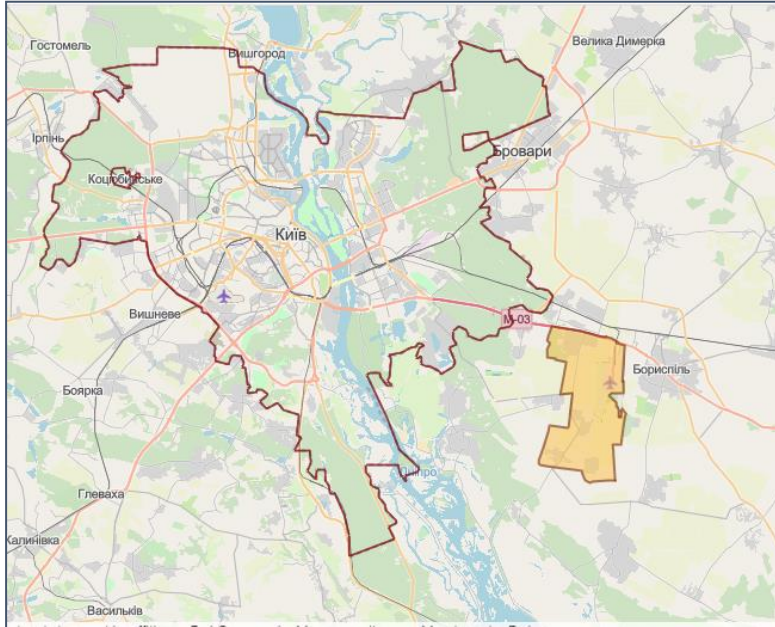
В перші місяці повномасштабного вторгнення зі сторони росії навесні 2022 року Київська область отримала жахливі руйнівні втрати, як об’єктів комунальної та приватної цивільної інфраструктури та загибель мешканців громад.

Гірська сільська територіальна громада не перебувала в зоні активних бойових дій, її матеріальні об’єкти не ушкоджені.

1.3.4. Відстань до важливих міст, кордонів.

Гірська сільська громада має вигідне територіальне розташування та розгалужене автомобільне сполучення.

Транспортні зв’язки між територією села, містом Київ, районним центром та іншими населеними пунктами здійснюється по територіальній автодорозі місцевого значення Київ-Ревне-Рогозів (Т-10-16) III-технічної категорії, по магістральній автодорозі державного значення Київ-Харків-Довжанський (М-03) I-а технічної категорії.

Відстань від адміністративного центру громади – с. Гора до:

- до межі міста Київ – 12,4 км,
- до меж районного центру – м. Бориспіль – 4,73 км.

Клімат, рельєф

Гірська громада розташована на лісостеповій рівнині Придніпровської низовини, на рівнинній території.

Рельєф території рівнинний і сприятливий для будівництва та сільськогосподарської діяльності і життєдіяльності взагалі.

Інженерно-геологічні умови

сприятливі для промислового та громадського будівництва. В цілому, територія має рівнинний характер, без ярів, водних об'єктів, пагорбів, тощо.

Територія громади не відноситься до сейсмічно небезпечних територій.

Місцевість піщаниста, малородючі поля оточують Гору з усіх сторін, лише із заходу до околиць наближається масив лісових насаджень.

Клімат - помірно-континентальний.

Число днів з температурою вище 0°C – 245. Середня температура липня +19,5°C, річна – 6,0°C. Відносна максимальна температура +39,0°C, відносний мінімум -35,0°C. Річна сума опадів не перевищує 550 мм. Для району характерні довгочасні та порівняно суворі зими. Сніговий покрив тримається 105-110 днів, середньою висотою 25-30 м.

За класифікацією Кеппена клімат відносять до вологого континентального з теплим літом (Dfb).

1.3.5. Представлення громади в мережі Інтернет

Гірська сільська рада в Інтернеті представлена офіційним сайтом:

<https://gora-rada.gov.ua/>

та сторінками в соціальній мережі Facebook:

<https://www.facebook.com/GirskaSilaskaRada> (Офіційна сторінка Гірської сільської ради (село Гора),

Існують групи громади для спілкування у вайбері та телеграм каналі.

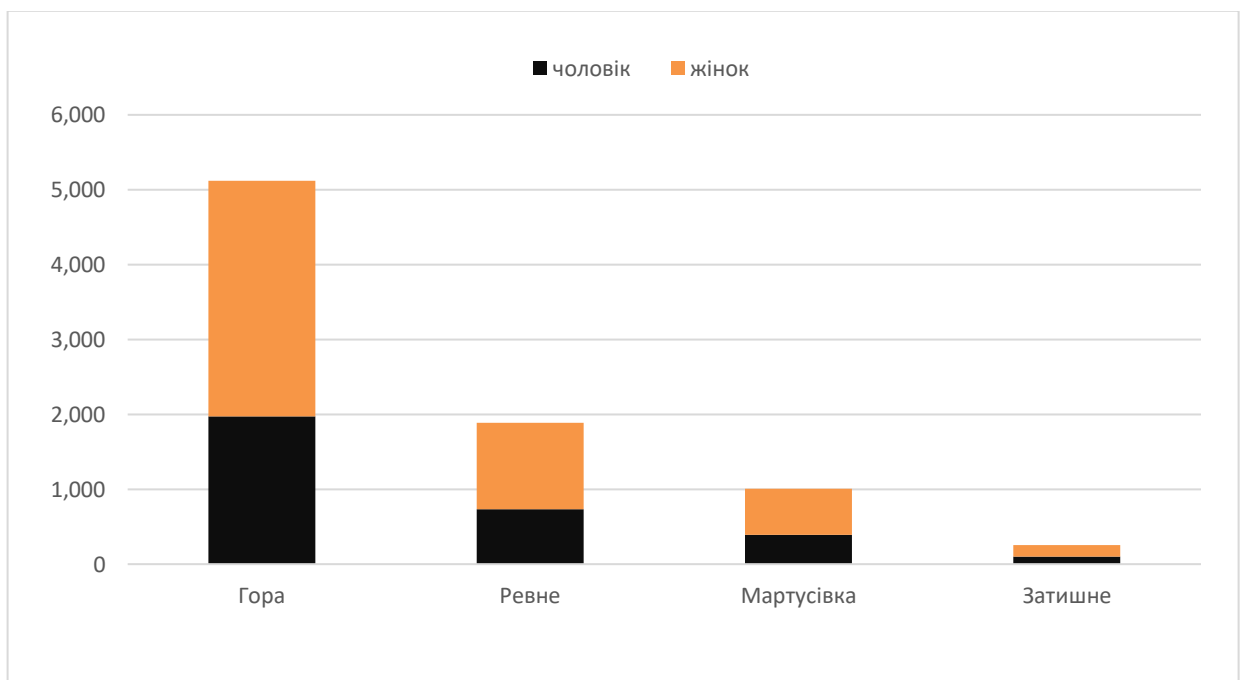
Керівництво громади активно комунікує з мешканцями громади через офіційний сайт, через власні аккаунти тощо.

1.3.6. Демографічні характеристики населення

Демографічна ситуація в Гірській сільській територіальній громаді склалася під впливом історичного розвитку території, природного та механічного руху населення. Її показники є типовими для Київської області, це старіння населення внаслідок невеликих показників народжуваності, зменшення щільності населення.

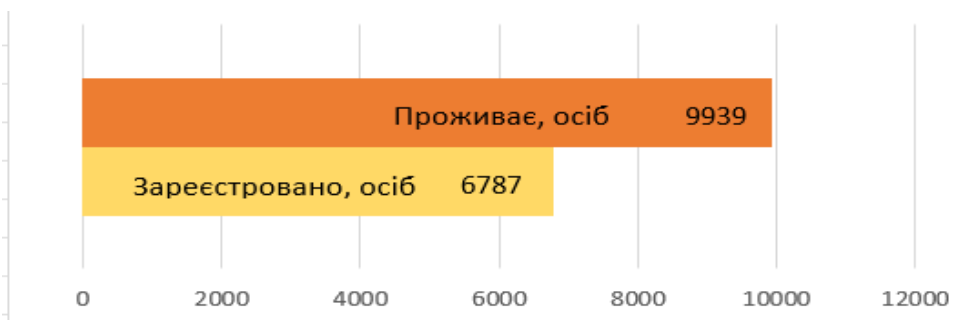
Назва населеного пункту	Чисельність дорослого населення (без урахування дітей)	В тому числі, чоловік	В тому числі, жінок	Дітей до 14 років	Дітей 14-18 років	Разом
с. Гора	5 120	1 974	3 146	853	214	6 187
с. Ревне	1 888	731	1 157	301	97	2 286
с. Мартусівка	1 006	392	614	120	65	1 191
с. Затишне	252	98	154	13	10	275
Разом						9939

1.3.-6 Кількість мешканців по населених пунктах Гірської ТГ, станом на 01.01.2024 р.

1.3.-7 Демографічний розподіл мешканців по населених пунктах Гірської громади, станом на 01.01.2024 р.

Кількість жінок в громаді, і в кожному населеному пункті, перевищує кількість чоловіків майже на 36 відсотків.

За даними виконкому, на території ТГ фактично проживає 9939 осіб.

Зайнятість населення та ринок праці

Найбільші роботодавці: ТОВ «БФ ТЕРМІНАЛ», ТОВ «БФ ЗАВОД» та ДП «Міжнародний аеропорт «Бориспіль»

Громадська активність населення

Громадяни не є соціально активними, переважають патерналістське ставлення до життя. Працюють чотири громадські організації.

- Громадська організація “Взаємодія і партнерство”, напрямки діяльності якої - розвиток місцевого самоврядування, захист Батьківщини.
- Громадська організація “Рідня”, напрямки діяльності якої - допомога незахищеним верствам населення.
- Громадська спілка “Територія змін”, напрямки діяльності якої - розвиток місцевого самоврядування.
- Громадська організація “А-ГОРА”, напрямки діяльності якої - спортивні заходи.
- Громадська організація “Світле майбутнє громади”, напрямки діяльності якої - розвиток місцевого самоврядування.
- Громадська організація «ГРОМАДА ГІРСЬКОЇ ОТГ», напрямки діяльності якої - розвиток місцевого самоврядування.
- Громадська організація «ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ. ВІДКРИТІСТЬ. ПРОЗОРИСТІТЬ. ПІДЗВІТНІСТЬ.» напрямки діяльності якої - розвиток місцевого самоврядування.
- Громадська організація «Громада Мартусівки», напрямки діяльності якої - розвиток місцевого самоврядування.
- Громадська організація «Громада Гори» напрямки діяльності якої - розвиток місцевого самоврядування

1.3.7. Житловий фонд та надання житлово-комунальних послуг

Територія забудови населених пунктів громади переважно садибна, присутні малоповерхові багатоквартирні житлові будинки.

Села газифіковані, мають централізовану систему водопостачання.

Головні вулиці села мають тверде покриття.

Централізоване газопостачання забезпечується природним газом встановленими 2 ГРП та 16 ШРП.

Електропостачання забезпечується існуючою державною мережею через підстанції ПС 110/10 кВ “Велика Олександрівка”, Л-10 кВ 69 “Дослідна” встановленими 12 ТП загальною потужністю 1670 кВА.

Задля надання житлово-комунальних послуг було створено Комунальне підприємство «Горянин».

Показники	2019	2020	2021	2022	2023
Протяжність мереж водопостачання, км	24,93	24,93	29,95	29,95	29,95
Протяжність мереж водовідведення, км	2,7	2,7	4,96	4,96	4,96
Споживання питної води, тис. м ³ – всього, у тому числі:	100 285,8	48 305,0	64 812,0	112 117	91 434
- населення	94 049,8	43 930,0	58 903,0	108 702	84 665
- підприємства	6 236,0	4 375,0	5 909,0	3 415	6 769

1.3.-8 Водопостачання та водовідведення

1.3.8. Заклади освіти

В громаді навчаються **1105** учнів у закладах загальної середньої освіти та **280** дітей відвідують заклади дошкільної освіти. У закладах позашкільної освіти навчається **277** вихованців.. У Гірському інклюзивно-ресурсному центрі отримують послуги **22** дітей з особливими освітніми потребами, проведено 20 комплексних оцінок, ще **10** дітей потребують обстеження фаховими спеціалістами для визначення нозології та розробки індивідуальної програми розвитку.

Спостерігається позитивна динаміка кадрового забезпечення системи освіти громади. Освітній процес у закладах освіти здійснюють 128 педагогічних працівників та 88 працівників. Середня заробітна плата в галузі освіти – 18737 грн. на місяць (2023 р.)

У 2021року відбулася модернізація мережі закладів освіти: реорганізовано шляхом перетворення в опорний заклад загальної середньої освіти Ревнівську загальноосвітню школу I-III ступенів з філією Мартусівська початкова школа, створено комунальну установу «Гірський інклюзивно-ресурсний центр», створено комунальний заклад «Гірський заклад позашкільної освіти «СТАРТ»».

Станом на 01.01.2024 року система освіти Гірської громади складається з **7** закладів:

1. Гірський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Берізка» ;
2. Ревнівський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) «Барвінок»;
3. Гірський ліцей;
4. Ревнівський ліцей;
5. Мартусівська початкова школа (філія Ревненського ліцею);
6. Гірський заклад позашкільної освіти «СТАРТ» (заклад створено Гірською сільською радою. Рішення №247-8-VIII від 18.02.2021 року);
7. Гірський інклюзивно-ресурсний центр. (заклад створено Гірською сільською радою. Рішення №298-10-VIII від 20.03.2021 року).

Назва:	1. Ревненський ліцей Гірської СР	2. Мартусівська початкова школа філія Ревненського ліцею Гірської СР	3. Гірський ліцей Гірської СР
Код ЄДРПОУ:	25301955	24888562	22203235
Тип ЗЗСО:	Ліцей з початковою школою та гімназією	Початкова школа	Ліцей з початковою школою та гімназією
Адреса:	с. Ревне, вул. Шкільна, 24	с. Мартусівка, ал. Бориспільська, 7	с. Гора, вул. Центральна, 3
Спроможність учбового закладу, учнів	624	100	240
Кількість учнів:	419	42	644
Кількість персоналу:	67	25	57
Кількість класів:	19	4	23
Кількість приміщень:	22	0	28
Завантаженість ЗЗСО	67%	42%	268%

1.3.-9 Показники освітньої галузі в громаді, станом на 01.01.24 року.

Реалізується Комплексна програма розвитку системи освіти Гірської громади на 2021-2025 рр. та згідно Постанови КМУ №305 впроваджено власну модель організації харчування учнів та вихованців.

Спеціалізовані школи (музичні, спортивні, образотворчі та інші) в громаді відсутні.

Назва та місце розміщення	Рік побудови чи капремонтажу	Проектна потужність	Наповненість	Кількість пед. працівників	Основна проблема
Гірський ліцей Гірської сільської ради, с.Гора, вул. Центральна, 3,	1960	240	644	47	недостатня кількість приміщень для проведення освітнього процесу. Закінчити будівництво нової школи.
Ревненський ліцей Гірської сільської ради, с. Ревне, вул. Шкільна 24	1978	620	419	38	недостатня матеріальна база для проведення уроків трудового навчання

Назва та місце розміщення	Рік побудови чи капремонту	Проектна потужність	Наповненість	Кількість пед. працівників	Основна проблема
Ревненський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) «Барвінок» Гірської сільської ради, с Ревне, вул. Квартальна 25	1979 капітальний ремонт - 2006	120	130	14	Відсутність ігрових майданчиків. Потребує ремонту фасаду та відмостки будівлі.
Гірський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) "Берізка" Гірської сільської ради, с.Гора, вул. Тургенєва 5	1985	140	130	19	Капітальний ремонт укриття
Мартусівське навчально-виховне об'єднання "загальноосвітня школа I ступеня-дитячий садок" Гірської сільської ради, с. Мартусівка, ал. Бориспільська, 7	1996	100	64	10	Виконання робіт з заміни системи каналізаційних стоків. Будівництво укриття.

1.3.-10 Стан будівель навчальних закладів

Будівництво школи на 600 учнів у селі Гора (посеред інших п'яти шкіл Київщини) було включено до програми Президента України Володимира Зеленського «Велике будівництво» на 2022 рік.

Усі заклади забезпечені доступом до мережі інтернет.

У закладах освіти Гірської громади навчається 11 дітей із особливими освітніми потребами, ще 10 дітей потребують обстеження фаховими спеціалістами для визначення нозології та розробки індивідуальної програми розвитку.

1.3.9. Медичні заклади

Охорона здоров'я на території Гірської сільської територіальної громади представлена системою закладів первинної медико-санітарної допомоги: Ревненська амбулаторія загальної практики сімейної медицини та Гірська амбулаторія загальної практики сімейної медицини.

Об'єднання спільних зусиль п'яти ТГ реалізувати будівництво лікувального корпусу на 6 тис. кв. м з діагностичним, кардіологічним та іншими відділеннями в м. Бориспіль.

Вартість будівництва приблизно 200 млн грн.

Близько 80% з них - за рахунок залучених коштів, а 20% - за рахунок громад.

Внесок у будівництво буде розділено в тому співвідношенні, в якому громади входять у засновники лікарні: 75% — Бориспільська ТГ, решта — Вороньківська, Гірська, Золочівська та Пристолична громади.

1.3.10. Фізичне виховання і спорт

Гірська громада має наступну мережу спортивних об'єктів:

№	Назва спортивного об'єкту	Адреса
1	Майданчики з тренажерним обладнанням	с. Гора, вул. Грушевського; с. Ревне, вул. Шкільна, 5; с. Мартусівка, Гагаріна, 1.
2	Футбольні поля	с. Гора, вул. Шкільна; с. Ревне, вул. Медова; с. Мартусівка, пров. Шкільний
3	Спортивні майданчики з штучним покриттям	с. Гора, вул. Грушевського, вул. Шкільна; с. Ревне (територія школи)
4	Приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять	с. Гора, с. Ревне - шкільні спортзали.
5	Спортивні зали	с. Гора, GrandSport

1.3-11 Характеристика елементів спортивної інфраструктури Гірської громади

1.3.11. Заклади та установи соціального забезпечення

Головні показники груп мешканців, котрі потребують соціальної допомоги:

- Кількість багатодітних сімей та їх матеріальне становище - **81 сім`я від 3 до 6 дітей.**
- Кількість сімей з особами з інвалідністю (вік, нозологія(захворюваність) - **303 сім`ї.**
- Кількість тимчасово переміщених сімей/ ВПО - **1007 осіб на 01.01.24р.**
- Наявність неблагополучних сімей. - **5 сімей.**
- Дітей-сиріт – **2,**
- Дітей, позбавлених батьківського піклування -**7,**
- Учасники АТО - **267 чоловік.**
- Ліквідаторів ЧАЕС – **96 осіб.**

У 2021 році прийнято рішення Гірської сільської ради про створення притулку для осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі та Мобільної бригади соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства. Приміщення для майбутнього притулку знаходиться в селі Ревне та потребує капітального ремонту.

Комунальний заклад «Ревненське відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового перебування та надання соціальних послуг» надає соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування.

Стаціонарний догляд одержують 37 осіб, надається допомога вдома 12 особам.

Служба у справах дітей

У 2021 році утворена Служба у справах дітей, основними показниками роботи якої:

Кількість дітей в громаді	1673
Кількість дітей на первинному обліку	7 дітей (1 дитини-сироти, 6 дітей, позбавлених батьківського піклування)

Діти на обліку в складних життєвих обставинах	20 (15 дітей мають статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів)
Діти на обліку, які прибули з інших територій	2
Видано посвідчень	51 посвідчень батьків та 112 посвідчень дітей з багатодітних сімей

1.3.12. Безпека

Забезпеченість населення бомбосховищами	ДП МА БОРИСПІЛЬ - 5, БК с. Ревне – 1 Лицей с. Ревне - 1
Наявність та забезпеченість навчальних закладів бомбосховищами, сховищами від уламків ракет, бомб, снарядів	с. Гора - 1 с. Ревне – 1 с. Мартусівка - 1
Місцева пожежна охорона	с.Гора - 1
Поліцейська станція	Поліцейський офіцер громади - 1

- Розпочаті роботи з будівництва “Центру безпеки” в селі Гора.
- Діє система відеоспостереження.
- Системи автоматизованого оповіщення встановлені та введені в експлуатацію.

Місцева пожежна охорона

Територія Гірської ТГ обслуговується місцевою пожежною охороною яка знаходяться за адресою вул. Науки, 1 с. Гора Бориспільського району, Київської області .

Підрозділ місцевої пожежної охорони (МПО) сьогодні складається з 4-х змін (8 чоловік особового складу), кожна з яких включає 1 водія і 1 пожежника та має 2 пожежних автомобілі

Муніципальна варта

Муніципальна варта розпочала свою діяльність з 01.07.2021 року. Штат сформовано з 8 осіб. Головними аспектами діяльності створеної Муніципальної варти є забезпечення охорони громадського порядку і громадської безпеки, контроль за виконанням Правил благоустрою, забезпечення чистоти, парків, скверів та додержання тиші в громадських місцях. Також головними критеріями в роботі є участь у рятуванні людей і майна, підтриманні громадського порядку у разі стихійного лиха та інших надзвичайних обставин; надання допомоги органам внутрішніх справ у забезпеченні громадського порядку і громадської безпеки, запобігання кримінальним і адміністративним правопорушенням.

1.3.13. Заклади культури та дозвілля

Відділ культури, спорту та інформування

Структурними підрозділами відділу культури, спорту та інформування є:

- Мартусівська сільська бібліотека;

- Ревненська сільська бібліотека;
- Мартусівський сільський клуб;
- Ревненський будинок культури.

На базі Ревненського будинку культури створено Молодіжний простір “МолодьPro”

Споруда	Скільки відвідувачів вміщує	Події чи заходи, що викликають найбільший приплив гостей
Мартусівський будинок культури	100	звітні концерти, концерти до професійних свят
Ревненський будинок культури (не функціонує у повній мірі, потребує ремонту приміщення)	150	звітні концерти, концерти до професійних свят

1.3.-12 Характеристика закладів культури Гірської громади

1.3.14. Адміністративні послуги

З 01.06.2021 року працює відділ «ЦНАП». За період з 2021 року по 2023 рік Центром надано 14 806 послуг. Станом на 31.12.2023 надається 243 адміністративних послуг.

Релігійні організації та установи

Населення громади є активними прихожанами церков різних конфесій. Але переважно – це парафіяни християнських церков.

Для задоволення релігійних потреб громадян, а також для піклування про релігійне виховання парафіян діють наступні храми:

Назва приходу/конфесійної групи	Населений пункт
Релігійна громада Свято-Покровської парафії Київської єпархії Української православної церкви	с. Гора
Релігійна Громада "Християнська помісна Церква повного Євангелія "Живе Слово"	с. Гора
Релігійна громада Української православної церкви Святителя Миколая Чудотворця	с. Мартусівка
Релігійна громада Парафія на честь Успіння пресвятої Богородиці Бориспільської єпархії Української православної церкви	с. Ревне
Релігійна Громада "Християнська помісна Церква повного Євангелія "Живе Слово"	с. Ревне

1.3.-13 Перелік релігійних громад на території.

1.3.15. Розвиток бізнесу та підприємництва в громаді

Тенденції економічного розвитку Гірської громади формує фактор близькості до столиці України – міста Київ - розумного розміщення виробництв, маятникова міграція населення. На території Громади знаходиться Міжнародний аеропорт «Бориспіль» - основний і найбільший пасажирський міжнародний аеропорт України, який обслуговує Київ, Київську агломерацію та інші регіони України, забезпечуючи майже дві третини авіа пасажирських перевезень у країні.

В Громаді переважно розвиваються будівельна галузь, промисловість та сфера послуг. Зокрема на території Гірської громади функціонують підприємства: з проектування та будівництва гелікоптерів, багатоцільових літаків, авіадвигунів та систем автоматизованого управління (Компанія ООО "НТК Горизонт"), виробництва обладнання для автозаправочних станцій, ємностей для зберігання пального (Науково-виробнича компанія «ШЕЛЬФ»), проектування, виробництва та будівництва енергоефективних каркасно-панельних будинків та котеджей (Компанія Deltahouse), представництва крупних авторитейлерів ТОВ «НІКО» та ТОВ "АВТ БАВАРІЯ УКРАЇНА", логістичний комплекс ТОВ "БФ Склад", на базі якого розташований митний термінал Київської обласної митниці та підприємство по виробництву сандвіч-панелей ТОВ "БФ Завод". Наразі, на території громади знаходиться кілька релокованих з окупованих територій України підприємств: виробництво керамічних мас різного складу та видів (Компанія «Керамічні Маси Донбасу»), виробництво трансформаторних підстанцій та іншого електричного обладнання (Energy Group).

Сільське господарство представлено сільськогосподарськими підприємствами ТОВ «БФ Сервіс», ТОВ «Агрохолдинг МС, ТОВ «Фарм-Сервіс», ТОВ «Агрохолдинг МС», ТОВ «Універсалагротрейд», ТОВ «Грін Март», ТОВ «Вороньків АГРО».

В селі Мартусівка знаходиться **Державна установа** «Бориспільська виправна колонія № 119».

Аеропорт «Бориспіль»

Державне підприємство «Міжнародний аеропорт «Бориспіль», та підприємства, що розташовані на його території, є найбільшими роботодавцями регіону та формують значну частину податкових та неподаткових надходжень до всіх рівнів місцевого та державного бюджету.

Крім ДП "Міжнародний Аеропорт "Бориспіль" на території Гірської громади зареєстровані ДП "Український Авіаційний Метеорологічний Центр", ТОВ "Автомобільна Служба міжнародного Аеропорту Бориспіль", Регіональний структурний підрозділ «Київський Районний Центр "Київцентраеро" ДП обслуговування повітряного руху України та більше 25 інших підприємств та установ, котрі пов'язані з діяльності великого аеропорту.

Розвиток малого і середнього бізнесу

Споживчий ринок

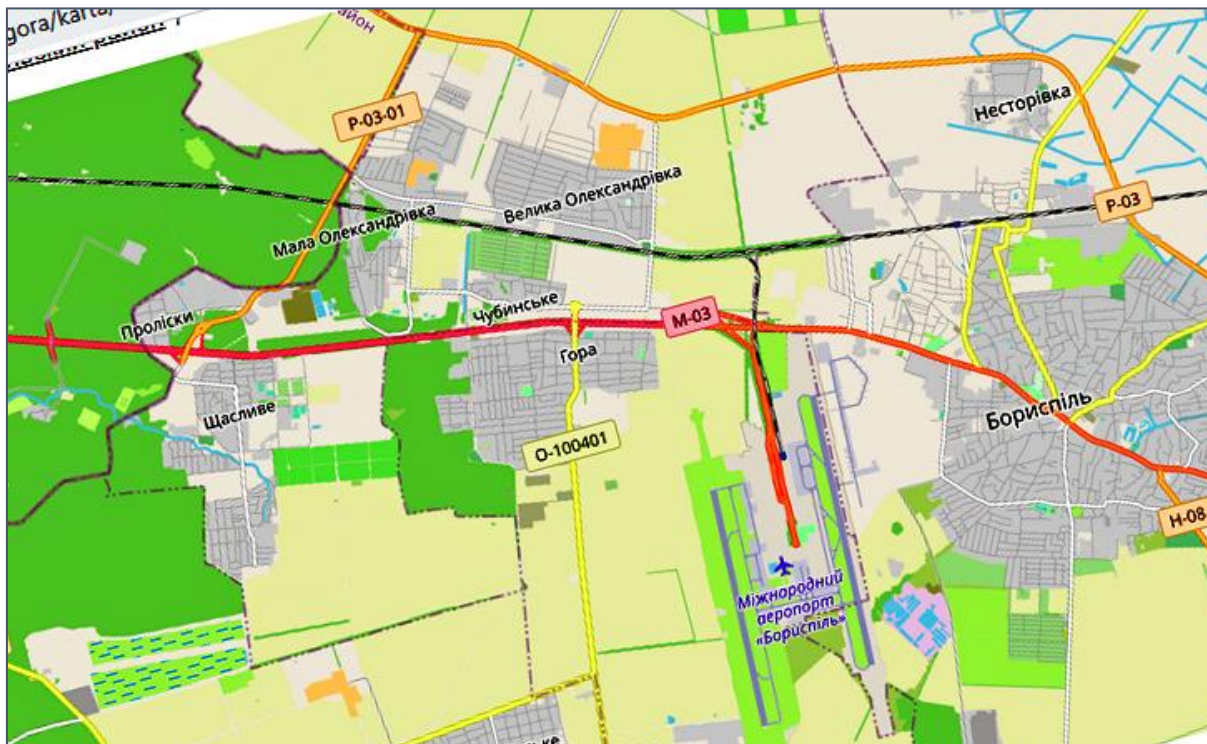
Кількість продуктових магазинів	1 – с. Затишне, 6 – с. Ревне, 3 – с. Мартусівка, 7 – с. Гора.
Кількість інших магазинів	5 – с. Ревне,
Кількість супермаркетів	3 – с. Гора.
Кількість закладів громадського харчування	4 – с. Ревне, 2 – с. Мартусівка, 7 – с. Гора.
Кількість підприємств оптової та роздрібною торгівлі	2 – с. Мартусівка
Кількість автомийок	2 – с. Ревне, 1 – с. Мартусівка, 2 – с. Гора.
Кількість автозаправок	1 – с. Ревне, 3 – с. Гора.

1.3.16. Майновий потенціал громади

До майнового потенціалу належать об'єкти нерухомості, які перебувають у комунальній власності:

Адреса, стислий опис, призначення	Власник, або власники
Адміністративна будівля, с. Мартусівка, вул. Бориспільська, 2	Фонд державного майна
Артезіанська свердловина № 1078	Гірська сільська рада
Артезіанська свердловина № 549	Гірська сільська рада
Артезіанська свердловина с.Ревне,вул.Миру,26	Гірська сільська рада
Башта водонапірна (1987 р)	Гірська сільська рада
Башта водонапірна, с.Ревне,вул.Миру,26	Гірська сільська рада
Башта, с. Ревне, вул. Миру, 26	Гірська сільська рада
Будівля мед амбулаторії с. Ревне, вул. Соборна,8	Гірська сільська рада
Будівля сільської ради с. Ревне, вул. Бориспільська, 10	Гірська сільська рада
Будівля ФАПУ, с. Мартусівка, вул. Бориспільська,2	Гірська сільська рада
Будівля ФАПУ, с. Затишне, вул. Центральна, 7	Гірська сільська рада
Бурова свердловина, с. Ревне, вул. Мир, 26	Гірська сільська рада
Каналізаційно-насосна станція с.Ревне, вул.Квартальна,29	Гірська сільська рада
Напірний каналізаційний колектор с. Гора, вул. Науки, 1	Гірська сільська рада
Станція перекачки с.Гора, вул. Науки, 1	Гірська сільська рада
Котельня з тепломережою с.Ревне, вул.Квартальна,13	Гірська сільська рада
Житловий будинок 4-поверх. , с. Гора, Науки, 2	Гірська сільська рада
Житловий будинок 4-поверх. , с. Гора, Науки, 4	Гірська сільська рада
Житловий будинок 4-поверх. , с. Гора, Науки, 3	Гірська сільська рада
Житловий будинок 4-поверх. , с. Гора, Науки, 5	Гірська сільська рада
Гуртожиток с.Гора, вул. Науки, 1	Гірська сільська рада
Житловий будинок с. Ревне, вул. Квартальна, 1,	Гірська сільська рада
Житловий будинок с. Ревне, вул. Квартальна, 15	Гірська сільська рада
Житловий будинок с. Ревне, вул. Квартальна, 21	Гірська сільська рада
Житловий будинок с. Ревне, вул. Квартальна, 27	Гірська сільська рада
Житловий будинок с. Ревне, вул. Квартальна,3	Гірська сільська рада
Житловий будинок с. Ревне, вул. Квартальна,5	Гірська сільська рада
Житловий будинок с. Ревне, вул. Квартальна,7	Гірська сільська рада
Житловий будинок с. Ревне, вул. Квартальна, 9	Гірська сільська рада
Житловий будинок с. Ревне вул. Шкільна,12	Гірська сільська рада
Житловий будинок с. Ревне вул. Шкільна, 3	Гірська сільська рада
Житловий будинок с. Ревне вул. Шкільна, 6	Гірська сільська рада
Житловий будинок с. Ревне вул. Шкільна, 8	Гірська сільська рада

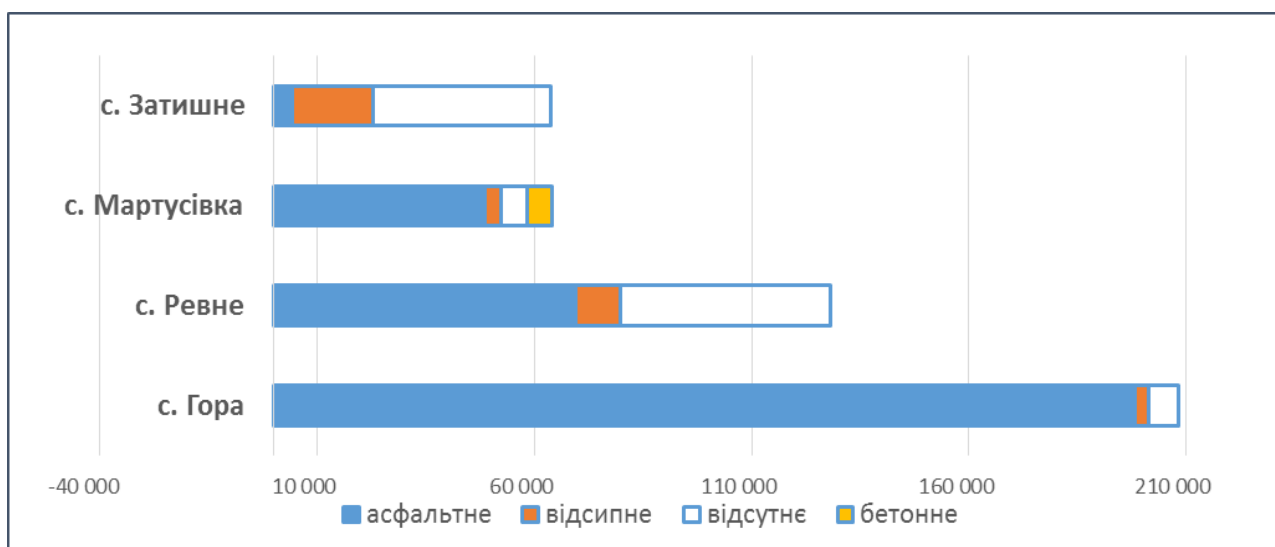
1.3.17. Дорожнє господарство, транспорт та комунікації

Дорожнє господарство.

Транспортні зв'язки між селами, центром громади – селом Гора, містом Київ, районним центром містом Бориспіль та іншими населеними пунктами здійснюється по магістральній автодорозі державного значення Київ-Харків-Довжанський (М-03, I технічної категорії), територіальній автодорозі місцевого значення Київ-Ревне-Рогозів (Т-10-16, III технічної категорії), та іншими автодорогами, шляхом автобусних маршрутів: “Київ-Бориспіль”, “Київ - Проців”, “с. Мартусівка - м. Бориспіль”, “с. Проців - м. Бориспіль”.

Громада розташована на вздовж траси Київ - Харків - Довжанський на 3 (три) кілометри.

1.3.-14 Стан та тип покриття вуличної мережі, по населеним пунктам Гірської ТГ.

В населених пунктах Гірської територіальної громади обліковується 162 вулиці та провулки протяжністю 111 322 метрів, площею дорожнього покриття - 464 221 квадратних метрів. Просторовими планами розвитку передбачено будівництво Київської обхідної дороги - південного автомобільного обходу м. Бориспіль.

Залізничне сполучення.

На території громади залізничні колії та залізничні сполучення відсутні.

Зв'язок

На території громади надають послуги зв'язку наступні оператори:

ПАО «Укртелеком» та оператори мобільного зв'язку ПрАТ «Київстар», ПрАТ «ВФ Україна», ТОВ «Лайфселл»

Поштові оператори : Укрпошта, Нова пошта, Міст Експрес:

С.Гора

- Нова пошта 1 (до 1000 кг) Вантажне відділення, вул. Центральна, 24
- Нова пошта 2 (до 5 кг), Поштове відділення, вул. Калинова, 2,2 поверх (бутік №8)
- Нова пошта 6725 (до 20 кг) Поштомат, вул. Бориспільська, 6 а (маг. АТБ)
- Нова пошта 6753 (до 20 кг) Поштомат, вул. Центральна, 49 а (ЖК "Кантрі Таунхауз")
- Нова пошта 25415 (до 20 кг) Поштомат, вул. Центральна, 30 г (ЖК Кантрі Хауз)
- Нова пошта 25839 (до 20 кг) Поштомат, вул. Польова, 2 а (маг. Гурман)
- Міст Експрес 10623 (до 10 кг) Міні-відділення: до 10 кг, вул. Центральна, 39
- Укрпошта 8324 Сільське відділення поштового зв'язку, вул. Центральна, 17

С. Ревне

- Нова пошта 1 (до 1000 кг), Вантажне відділення, вул. Шкільна, 12
- Нова пошта 25833 (до 20 кг), Поштомат, вул. Леніна, 8 (маг. Гурман)
- Міст Експрес 12401 (до 10 кг), Міні-відділення: до 10 кг, вул. Бориспільська, 4
- Укрпошта 8342 , Сільське відділення поштового зв'язку, вул. Шкільна, 8

С. Мартусівка

- Укрпошта 8343 Сільське відділення поштового зв'язку, вул. Бориспільська, 2

Інвестиційна активність

Громада займала перші сходинки в рейтингу малих та середніх громад Київської області станом на 1 січня 2022 року та 44 місце у загально українському. Рейтинг інших громад наведено в наступній таблиці (в 2022, 2023 роках оцінка не відбувалась).

Місце	Назва громади	Рейтингові бали
1.	Славутицька	148,8
2.	Фастівська	105,2
3.	Боярська	100,7
4.	Українська	98,49
5.	Тетіївська	98,13
6.	Васильківська	91,83
7.	Обухівська	90,46
8.	Переяславська	88,16
9.	Гірська	87,72
10.	Борщагівська	86,02

	
67	Медвинська	13,93
68	Коцюбинська	13,91
Середній рейтинг по області		39,62
Середній рейтинг по Україні		26,34

1.3.18. Природні ресурси території та рекреаційний потенціал

Корисні копалини та родовища та їх розробка відсутні на території громади.

Земельні ресурси

Більшість земель громади використовується оптимально, громада має великий потенціал для інвестиційного розвитку.

Назва	Площа, га
Загальна площа земель	6082
Сільськогосподарські землі, у тому числі:	3229
сільськогосподарські угіддя, з них:	
Рілля	2669
багаторічні насадження	500
Сіножаті	0
Пасовища	0
під господарськими будівлями і дворами	0
під господарськими шляхами і прогонами	60
землі, які перебувають у стадії меліоративного будівництва та відновлення родючості	0
Землі лісгосподарського призначення, у тому числі:	330
лісові землі (згідно кадастрової карти)	330
Чагарники	0
Забудовані землі, у тому числі:	2522
землі житлової та громадської забудови	2192
землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	330
Землі рекреаційного призначення	1,0
Землі природно заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення	0
Землі оздоровчого призначення	0
Землі історико-культурного призначення	0
Відкриті заболочені землі	0
Води	0
Землі запасу	0

1.3.-15 Структура використання земельних ресурсів у відповідності до цільового призначення, 2023 р.

1.3.-16 Структура земель в Гірській територіальній громаді, 2023 р.

Водні ресурси

Територія громади в цілому недостатньо забезпечена водними ресурсами.

Підземні водоносні горизонти відносяться до Дніпровського артезіанського басейну. За рівнем природного захисту і поверхні забруднення горизонти ґрунтових вод відносяться до категорії незахищених, основні водоносні горизонти - до захищених та умовно захищених.

Підземні ґрунтові води залягають на глибині більше 6 м. , у с. Мартусівка – 3 м.

На території Гірської сільської територіальної громади наявні артезіанські свердловини та колодязі.

Туризм і зони рекреації

На території громади, а саме в селі Гора наявні лісові землі площею 330 га (згідно кадастрової карти), рекреаційний потенціал який не вивчений та не реалізований.

В рамках реалізації рекреаційного потенціалу лісу, та з врахуванням пропозицій та побажань мешканців в межах лісу планується створення пішохідних та вело маршрутів.

Поводження з відходами

На даний час **полігон ТПВ** (твердих побутових відходів) відсутній.

Розрахункові річні об'єми утворення побутових відходів в с. Гора станом на 2019 рік, згідно норм утворення побутових відходів (ДБН Б.2.2-12:2018 «Планування та забудова територій») становлять, в м³:

- тверді відходи - 10 800,0
- великогабаритні відходи - 876,0
- ремонтні відходи - 328,5
- небезпечні відходи у складі побутових відходів - 65,7
- рідкі побутові відходи – 54 750,0

1.3.19. Екологічні чинники розвитку громади.

На території громади функціонують **потенційно-небезпечні об'єкти**, які зареєстровані в Державному реєстрі.

ДП «Міжнародний аеропорт «Бориспіль» відноситься до потенційно-небезпечних об'єктів, як потенційно пожежонебезпечний та має інший екологічний вплив на прилеглі території:

1) Радіонавігаційні установки знаходяться на території аеропорту, санітарно-захисні зони достатні, тому не створюють загрозу для прилеглих територій.

2) Парк літаків, які в основному використовуються на летовищі, складається з літаків нової генерації, які відповідають акустичним характеристикам міжнародної організації цивільної авіації.

3) Акустичний стан прилеглих до аеропорту найближчих житлових будівель територій с. Мартусівка, с. Гора не відповідає вимогам ДСН№463-2019 для денного та нічного часу доби. Допустимі рівні шуму в Україні вище ніж цільові нормативи ВООЗ.

Дані по використанню підземних вод ДП аеропорт:

Кількість експлуатаційних запасів підземних вод, тис.м3 /рік – 432 (2016р.)

Кількість експлуатаційних запасів підземних вод, тис.м3 /добу - 1,1749 (2016р.)

Показники	2019	2020	2021
Гірська громада всього	0,272	0,228	0,323

1.3.-17 Утворення відходів I-III класів небезпеки в Гірській ТГ, 2022 р.

Органи державної влади та місцевого самоврядування

Органи місцевого самоврядування представлені Гірською сільською радою. Повноваження органів місцевого самоврядування визначені законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».

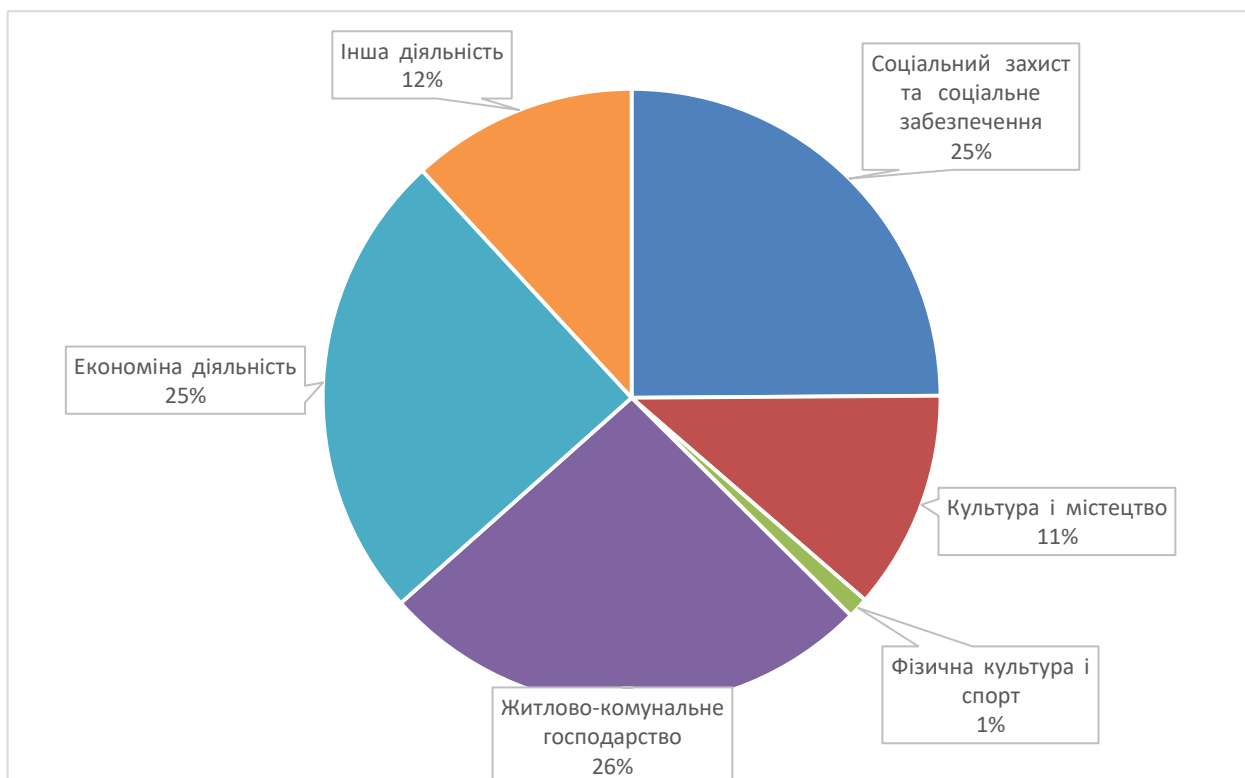
До складу сільської ради входять голова, 22 депутата та 8 членів виконавчого комітету.

Апарат сільської ради та її виконавчий комітет – 66 співробітників (з фахівцями МПО, ЦНАП включно).

1.3.20. Бюджет територіальної громади.

Показники	2021 р. (тис. грн)	2022 р. (тис. грн)	2023 р. (тис. грн)
Прибутковий податок з громадян/ПДФО	275611,6	191452,95	184261,3
Плата за землю	7293,6	13608,11	34261,32
Єдиний податок від с/г виробників	633,0	843,26	372,70
Єдиний податок (крім с/г виробників)	10218,4	12548,10	11285,89
Акцизний збір	23961,5	12120,92	19597,77
Інше	709,3	94,98	688,71
Податок на нерухомість	39777,7	41159,47	30298,97
Дохід від оренди комунального майна	95,3	54,67	-
Доходи від відчуження нерухомості та землі	-	-	-

1.3.-18 Доходи бюджету Гірської громади, тис. грн

Реверсна дотація

Гірська територіальна громада сплачує одну з найбільших **реверсних дотацій** в Київській області.

Місце	Громада	Сума 2021	Сума 2022	Сума станом на 01.10.2023
1.	Гірська	157 млн	16 млн	56 млн
2.	Борщагівська	113 млн	18 млн	84 млн
3.	Вишнева	82 млн	12,5 млн	33 млн
4.	Пристолична	53 млн	8 млн	53 млн
5.	Броварська	56 млн	11 млн	10 млн

В цьому розділі наведено скорочені дані по соціально-економічному аналізу громади.

Повний текст Профілю Гірської ТГ представлено у [Додатку 5](#).

1.4. Результати проведених опитувань

У громаді з 2 по 23 серпня 2022 року - для фахівців ОМС та представників бізнесу та підприємців, та для мешканців - проводилися дослідження задоволеності умовами життя та якості послуг, що надаються.

Для цього були розроблені форми анкет для опитування мешканців громади, підприємців та керівників та фахівців ОМС та бюджетних установ, затверджені на засіданні Робочої групи, організовано розповсюдження та отримання відповідей на поставлені в анкетах запитання.

В результаті були отримані відповіді від респондентів, в тому числі 127 – від мешканців громади та 48 анкет, направлених керівникам та фахівцям органів місцевої влади, комунальних підприємств та бюджетних установ, та 12 анкет, заповнених представниками бізнесу, що розташований на території Гірської громади.

На думку опитуваних, основним ресурсом громади для подальшого розвитку є вигідне географічне положення (близькість до столиці та районного центру – м. Бориспіль), достатня кількість великих та спроможних підприємств, платників податків, підприємств, що розвиваються, наявний потенціал для залучення інвестицій, прогресивна місцева влада.

Головними проблемами є водо- та електропостачання, відсутність достатніх рекреативних зон, певні транспортні та екологічні проблеми.

Слід також відзначити, що самоідентичність громади - на стадії формування, впізнаваність Гірської територіальної громади в Україні поки що незначна, також мають бути проведені певні заходи по укріпленню згуртованості в громаді.

Повні звіти про опитування наведені у [Додатках 3. та 4.](#) до Стратегії розвитку.

1.5. Висновки SWOT-аналізу

Метою стратегічного планування є спрямування обмежених ресурсів на пріоритетні сфери, які призведуть до досягнення поставленої мети. Робочою групою було використано один із перевірених інструментів вибору пріоритетів - SWOT-аналіз, який полягає у визначенні сильних (англ. Strengths) і слабких (Weaknesses) сторін громади, (її позитивних і негативних рис, специфічних ресурсів, потенціалу або дефіцитів, які мають вплив на майбутній розвиток, а також можливостей (Opportunities) і загроз (Threats), позитивних і негативних процесів чи явищ, які стосуються громади або стосуватимуться її у майбутньому і впливатимуть на її розвиток.

SWOT - аналіз Гірської сільської громади (за результатами засідання робочої групи 27 вересня 2022 року)

Сильні сторони (внутрішні)	Слабкі сторони (внутрішні)
<ul style="list-style-type: none"> • Географічне розташування території громади, близькість до столичного та регіонального центрів, • Зручне транспортне сполучення, логістичні переваги, наявність земель вздовж фасадної частини траси державного значення, • Наявність на території Міжнародного аеропорту «Бориспіль» – великого логістичного та виробничо-сервісного хабу, • Наявність на території громади великих підприємств - платників податків, • Наявність земельних ділянок рекреаційного призначення. • Наявність кваліфікованих кадрів в спортивній та медичній сферах, 	<ul style="list-style-type: none"> • Відносно невелика площа громади, що обмежує залучення бізнесу, • Відсутність комерційних приміщень для оренди і ведення бізнесу, • Слабка пропускна здатність транспортної інфраструктури, • Недостатньо розвинуті системи водопостачання та водовідведення • Недостатня потужність енергосистеми, • Дефіцит контейнерного парку для якісного збирання побутових відходів, в тому числі роздільним способом. • Фінансова дотаційність роботи комунальних підприємств. • Не добудована, не введена в експлуатацію Гірська школа, відсутній

<ul style="list-style-type: none"> • Наявність відділу ЦНАП з широким спектром соціальних послуг для незахищених верств населення. • Членство громади в регіональних асоціаціях співробітництва громад, Київської агломерації. 	<p>сучасний заклад культури та дитячий садочок в с. Гора</p> <ul style="list-style-type: none"> • Замало гуртків для дітей шкільного та дошкільного віку, включаючи літній табір, • Відсутній спортивний зал та басейн для плавання.
<p>Можливості (зовнішні)</p>	<p>Загрози (зовнішні)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Можливості розвитку міжнародного Аеропорту (енергетична, екологічна складові, хаби, складські приміщення, митні склади), • Будівництво Київської обхідної дороги, • Використання можливостей угод міжмуніципального, міжнародного співробітництва та проектів в рамках Київської агломерації. • Втілення найкращих практик місцевого самоврядування у розвитку територій, • Участь в грантових програмах міжнародної технічної допомоги, залучення коштів в громаду тощо. 	<ul style="list-style-type: none"> • Продовження активної фази російсько-української війни, військова руйнація критичної інфраструктури країни і регіону. • Низька інвестиційна привабливість України та нашої громади в період широкомасштабного вторгнення. • Невиконання (неспроможність) виконання місцевого бюджету. • Зростання кількості підприємств, які ведуть бізнес на території громади, проте не зареєстровані в Гірській ТГ, • Відтік та працевлаштування кваліфікованих спеціалістів за межі громади.

Взаємозв'язки можливостей та сильних сторін в порівняльних перевагах

Можливості	Можливості розвитку ДП МА (енергетична, екологічна складові, хаби, складські приміщення, митні склади)	Будівництво Київської обхідної дороги,	Використання можливостей угод ММС, міжнародного співробітництва та проектів в рамках Київської агломерації.	Втілення найкращих практик місцевого самоврядування у розвитку територій	Участь в грантових програмах міжнародної технічної допомоги, залучення коштів в громаду тощо.
Сильні сторони					
Географічне розташування території громади, близькість до столичного та регіонального центрів,					
Зручне транспортне сполучення, логістичні переваги, наявність земель вздовж фасадної частини траси державного значення,					
Наявність на території Міжнародного аеропорту «Бориспіль» – великого логістичного та виробничо-сервісного хабу,					
Наявність на території громади великих підприємств - платників податків,					
Наявність земельних ділянок рекреаційного призначення.					
Наявність кваліфікованих кадрів в спортивній та медичній сферах,					
Наявність відділу ЦНАП з широким спектром соціальних послуг для незахищених верств населення.					
Членство громади в регіональних асоціаціях співробітництва громад, Київської агломерації.					

Вагомі взаємозв'язки можливостей і слабких сторін в викликах

<p>Можливості</p> <p>Слабкі сторони</p>	<p>Можливості розвитку ДП МА (енергетична, екологічна складові, хаби, складські приміщення, митні склади)</p>	<p>Будівництво Київської обхідної дороги,</p>	<p>Використання можливостей угод ММС, міжнародного співробітництва та проєктів в рамках Київської агломерації.</p>	<p>Втілення найкращих практик місцевого самоврядування у розвитку територій</p>	<p>Участь в грантових програмах міжнародної технічної допомоги, залучення коштів в громаду тощо.</p>
Відносно невелика площа громади, що обмежує залучення бізнесу					
Відсутність комерційних приміщень для оренди і ведення бізнесу					
Слабка пропускна здатність транспортної інфраструктури					
Недостатньо розвинуті системи водопостачання та водовідведення					
Недостатня потужність енергосистеми					
Дефіцит контейнерного парку для збирання ТПВ, в т.ч. роздільного.					
Фінансова дотаційність роботи комунальних підприємств.					
Не добудована, не введена в експлуатацію Гірська школа, відсутній сучасний заклад культури та д/с в с. Гора					
Замало гуртків для дітей шкільного та дошкільного віку, включаючи літній табір,					
Відсутній спортивний зал та басейн для плавання.					

Сильні взаємозв'язки загроз і слабких сторін в ризиках

<p>Загрози</p> <p>Слабкі сторони</p>	<p>Продовження активної фази російсько-української війни, військова руйнація критичної інфраструктури країни і регіону.</p>	<p>Низька інвестиційна привабливість України та нашої ТГ у час широкомасштабного вторгнення.</p>	<p>Невиконання (неспроможність) виконання місцевого бюджету.</p>	<p>Зростання кількості підприємств, які ведуть бізнес на території громади, проте не зареєстровані в Гірській ТГ.</p>	<p>Відтік та працевлаштування кваліфікованих спеціалістів за межі громади.</p>
<p>Відносно невелика площа громади,</p>					
<p>Відсутність комерційних приміщень для оренди і ведення бізнесу</p>					
<p>Слабка пропускна здатність транспортної інфраструктури</p>					
<p>Недостатньо розвинуті системи водопостачання та водовідведення</p>					
<p>Недостатня потужність енергосистеми</p>					
<p>Дефіцит контейнерного парку для якісного збирання ТПВ, в тому числі роздільним способом.</p>					
<p>Фінансова дотаційність роботи комунальних підприємств.</p>					
<p>Не добудована, не введена в експлуатацію Гірська школа, відсутній сучасний заклад культури та дитячий садочок в с. Гора</p>					
<p>Замало гуртків для дітей шкільного та дошкільного віку, включаючи літній табір,</p>					
<p>Відсутній спортивний зал та басейн для плавання.</p>					

Порівняльні переваги, виклики і ризики Гірської сільської громади

Порівняльні переваги (визначені в результаті аналізу сильних сторін і можливостей)

а) Перемога в війні, активне економічне відновлення та виконання вимог щодо вступу країни в ЄС сприятимуть приходу інвесторів, коштів програм відновлення, проектів матеріально-технічної допомоги. Це безумовно вплине на подальший розвиток промислових та транспортних підприємств на території громади. Надходження капіталу та розвиток бізнесу сприятимуть покращенню надання послуг по належному утриманню комунальної сфери, будівництво доріг та ремонту вулиць, надання якісних освітніх, культурних та медичних послуг.

б) Зростаючий попит на транспортні, логістичні, авіасервісні послуги, підвищений інтерес з боку інвесторів до розташування на території громади підприємств в поєднанні зі збільшенням програм відновлення та фінансової допомоги Україні з боку західних партнерів, сприятимуть розвитку економіки на території громади.

в) Розвиток Київської агломерації, громад, які поруч дають можливість громаді ефективно використати наявні сильні сторони для розвитку.

г) Всі ці процеси, що будуть сприяти або підсилювати підтримку діяльності місцевої влади.

Виклики (визначені в результаті аналізу слабких сторін і можливостей)

Військова Перемога, рух України до вступу в ЄС, впровадження необхідних реформ в Україні, розширення міжнародної матеріально-технічної підтримки, програм відновлення, а також – імовірне збільшення бюджетного фінансування на розвиток громад можуть сприяти зростанню матеріальної бази громади, в т.ч. – в комунальній сфері, покращенню рівня забезпеченості питною водою, впровадженню в життя громади інформаційних технологій та інфраструктури розвитку бізнесу.

Ці ж фактори, наряду зі зростаючим попитом на транспортну та логістичну інфраструктуру та розширенням партнерства з провідними країнами світу мають допомогти в швидкому проведенні інвентаризації земель, підвищенню рівня кадрів в приватному та бюджетному секторах, створенню конкурентних умов для залучення молоді в громаду та активізації активності мешканців.

Розширення співпраці з іноземними партнерами, надання матеріально-технічної підтримки, розвиток альтернативної енергетики, просунення енергоефективних технологій, акцент на вирішення екологічних проблем створюють передумови для зниження енергоспоживання в бюджетних установах, вирішення питань з утилізацією та переробкою ТПВ.

Ризики (визначені в результаті аналізу слабких сторін і загроз)

Відкриття кордонів, або посилення військового конфлікту негативно вплинуть на демографічну ситуацію в громаді, забезпеченість кваліфікованими кадрами, безробіття.

Покладання на місцеві громади додаткових соціальних повноважень без надання відповідних матеріальних і фінансових ресурсів посилять ризики, пов'язані з покращенням матеріально-технічної бази в соціальній сфері, покращенням кадрового потенціалу, зниженням енергоспоживання в бюджетних установах.

Посилення корупційної складової може призвести до збереження низьких обсягів інвестиційної активності, розвитку громадських ініціатив та соціальної відповідальності бізнесу, а також – подальшої тінізації місцевої економіки.

Недостатність або скорочення власних (бюджетних) фінансових ресурсів для будівництва або сучасного оновлення закладів освіти та культури, спільних з іншими громадами програм фінансування будівництва медичних закладів все це, можливо, призупинить соціально- економічний розвиток громади.

Підсумовуючи висновки SWOT варто зауважити, що в Гірській сільській громаді сильні сторони переважають над слабкими. Є значна кількість загроз, але можливостей для успішного розвитку громади значно більше.

Участь у державних та закордонних проєктах із впровадження кращих практик місцевого самоврядування та співпраця з іншими громадами дасть змогу поліпшити економічний розвиток в громаді.

Зрештою, всі проєкти, що реалізовуватимуться, матимуть на меті створення максимально комфортних умов проживання на території громади, привабливих як для місцевих мешканців, так і для жителів сусідніх громад, а також зрозумілих та конкурентних умов для залучення інвестицій.

РОЗДІЛ 2. РОЗРОБКА СИСТЕМИ ЦІЛЕЙ РОЗВИТКУ ГІРСЬКОЇ ТГ ДО 2027 р.

2.1. Методологічні підстави стратегічного вибору.

2.1.1. Основні висновки з аналітично-описової частини

Базові умови для громади для розвитку станом на 2022 рік такі:

- Гірська сільська територіальна громада згідно класифікації функціональних типів території у Державній Стратегії регіонального розвитку України відноситься до категорії «Міські агломерації».

- Гірська територіальна громада має компактну територію з вигідним географічним, транспортним та логістичним розташуванням, яка знаходиться поміж столицею - м. Київ та районним центром, центром госпітального округу - м. Бориспіль.

- Гірська громада має значну кількість великих платників податків, в т.ч. ДП Міжнародний аеропорт «Бориспіль», громада є найбільшим донором реверсної дотації в Київській області (31 % від власних доходів громади – 2021рік).

- На території громади заплановано/реалізується декілька вартісних проектів з фінансуванням з державного бюджету та державних фондів (будівництво СЗОШ I-III ступеня на 24 класи (600 учнів) в с. Гора та Київської обхідної дороги).

- Громада приймає активну участь у проектах міжмуніципального співробітництва (будівництво лікувального корпусу на 6 тис. кв. м у м. Бориспіль), членом ряду регіональних та всеукраїнських Асоціацій.

Проте нагальними проблемами в громаді є

- Відсутність вільних ділянок для залучення інвестора, низька якість питної води, слабка потужність систем водопостачання та водовідведення, енергетики,

- Незадовільним є стан доріг, їх безпека та пропускна спроможність. Відсутнє/недостатньо розвинуто транспортне сполучення з великими містами поруч та поміж населеними пунктами громади,

- Мешканці в анкетах вказували на недостатню якість надання медичних послуг, особливо діагностичних та профілактичних послуг,

- В громаді не вистачає сучасних закладів культури, дозвілля та спорту,

- Внаслідок щільного розселення рекреаційних зон, парків, т. зв. «доріжок здоров'я» замало або вони не облаштовані. В громаді відсутня мережа вело-інфраструктури.

- Екологічна ситуація в громаді, особливо поруч з трасою державного значення та ЗПС аеропорту, потребує значної уваги.

- Широкомасштабне вторгнення росії виявило вразливість та незахищеність громади, тому від місцевої влади мешканці вимагають іншого рівня безпекових споруд, заходів, навчання цивільній обороні тощо.

2.1.2. Сценарії розвитку Гірської громади

Сценарне моделювання, як важливе методологічне підґрунтя вибору траєкторії розвитку, представляє собою певну послідовність подій, які можуть відбутися в майбутньому із значною долею ймовірності і за певних умов.

Зважаючи на те, що для Гірської ТГ недостатньо даних для відстеження попередньої динаміки соціально-економічних процесів, їх трендів, повноцінне формулювання сценарію не є можливим. Для визначення оптимального вектору розвитку громади у майбутньому членами Робочої групи було розглянуто декілька варіантів розвитку подій.

Головними негативними факторами впливу були визначені: широкомасштабні військові дії, виснаження бюджетів всіх рівнів, падіння ділової активності, зменшення

внутрішнього попиту, припинення авіаційних перевезень найбільшим аеропортом країни, від'ємні міграційні процеси тощо.

За основу аналізу були взяті інерційний та альтернативний типи сценаріїв розвитку Гірської громади.

Інерційний сценарій розвитку

Інерційний сценарій розвитку формується за допомогою комплексу припущень, що баланс зовнішніх і внутрішніх факторів впливу на стан громади, як соціально-економічної системи, залишається незмінним, тобто громада рухається по інерції.

Базові припущення інерційного сценарію – національний та регіональний рівні:

- російсько-українська війна продовжується декілька років;
- реформи в Україні не проводяться або проводяться мляво;
- інструменти регіонального розвитку працюють в «ручному» режимі;
- національна валюта - гривня підтримується виключно міжнародними кредитами та, відповідно, інтервенціями Національного банку України;
- темпи росту ВВП країни будуть залишатися на нульовому рівні;
- велика кількість українських біженців перебуває за кордоном;
- бюджетне фінансування розвитку проводиться несистемно;
- також не розвиваються громади, що поруч, агломераційні процеси призупинені;
- зменшується сума державних субвенцій на функціонування соціальної сфери в ТГ;
- в тіні продовжує працювати значна частина активного населення.

Базові припущення інерційного сценарію – рівень громади:

- через відсутність документації з просторового планування території і незначну ідентичність громади інвестори вкладають гроші в інші території, які мають таку документацію;
- скорочуються доходи мешканців громади,
- стан доріг і соціальної інфраструктури перебуває у теперішньому стані, що заважає залученню інвестиції та приросту населення;
- будівництво школи в с. Гора припинено,
- енергосистема працює не на повну потужність,
- для підтримки малого і середнього бізнесу не створено ефективних інструментів;
- продовжуються порушення природоохоронних заходів – зростає засміченість території громади, погіршується санітарний стан, в тому числі стан атмосферного повітря.

Результат інерційного сценарію:

Незначне зростання дохідної частини бюджету в частині власних доходів не дозволить покращити матеріальну базу та рівень сервісу в закладах освіти, охорони здоров'я, культури, фізичної культури та спорту;

Старання громади залучити інвесторів на визначенні земельні ділянки для ведення господарської діяльності не є успішними через відсутність містобудівної документації, поганий стан транспортної та комунальної інфраструктури;

- ☐ Бізнес на території громади не розвивається або розвивається мляво;
- Знижується задоволеність мешканців від дій місцевої влади.

Альтернативний сценарій розвитку

Альтернативний (позитивний) сценарій розвитку будується на припущеннях, за яких формуються сприятливі зовнішні (глобальні та національні) та внутрішні (ті, які громада

здатна створити самостійно) фактори впливу. Тобто громада активно використовує можливості в умовах швидкого суспільно-економічного розвитку країни.

Базові припущення альтернативного сценарію – національний та регіональний рівень:

- після перемоги в війні, країна отримує значні фінансові та матеріальні надходження для відновлення економіки,
- триває процес просунення країни до Європейського Союзу, впроваджуються реформи;
- державний Фонд Регіонального Розвитку фінансується в повному обсязі;
- відсутні суттєві валютні коливання;
- інвестиційна привабливість країни покращується, зростають кредитні рейтинги, спостерігається притік капіталу;
- темпи росту ВВП перевищують 5 %;
- видатки на оборону стабілізуються;
- завдяки прозорій податковій політиці уряду частка тіньового бізнесу зменшується;
- робота обласної Агенції Регіонального Розвитку, інших подібних інституцій та організацій, розвиток Київської агломерації сприяють реалізації програм міжмуніципального співробітництва та проектній грамотності активу громади;
- громада та область активно впроваджують свої Стратегічні плани розвитку, реалізуючи проекти регіонального розвитку;
- державні інвестиції на формування та розвиток інфраструктури дозволяють суттєво покращити стан доріг, будівництва Київської обхідної дороги;
- Доступ до коштів бюджетів вищих рівнів дозволяє громаді провести будівництво, реконструкцію та технічне переоснащення закладів освіти, охорони здоров'я, культури, освітлення населених пунктів,
- тощо.

Базові припущення альтернативного сценарію на рівні громади:

- сформовані базові планувальні документи громади: Стратегічний план, генеральні плани населених пунктів, схема планування території, визначені розвиткові зони
- створено інвестиційний паспорт громади;
- розпочато будівництво індустріального парку;
- громада активно залучає кошти матеріально-технічної допомоги для розвитку території, а також активно включається в міжмуніципальне співробітництво;
- збільшується кількість робочих місць та зменшується відтік працездатного населення;
- у населених пунктах Гірської громади розвивається сучасна інфраструктура надання якісних освітніх, адміністративних, культурних та спортивних послуг.

Результати альтернативного сценарію:

- на території громади інвестори започаткують та розвивають бізнес;
- збільшуються статки мешканців громади;
- підвищено рівень благоустрою у громаді, життя її жителів стає більш комфортним;
- зростає задоволеність громадян від умов проживання в Гірській ТГ.

Членами Робочої групи було проведено моделювання ймовірності настання різних подій від негативних до позитивних. Результат наведено у наступній діаграмі.

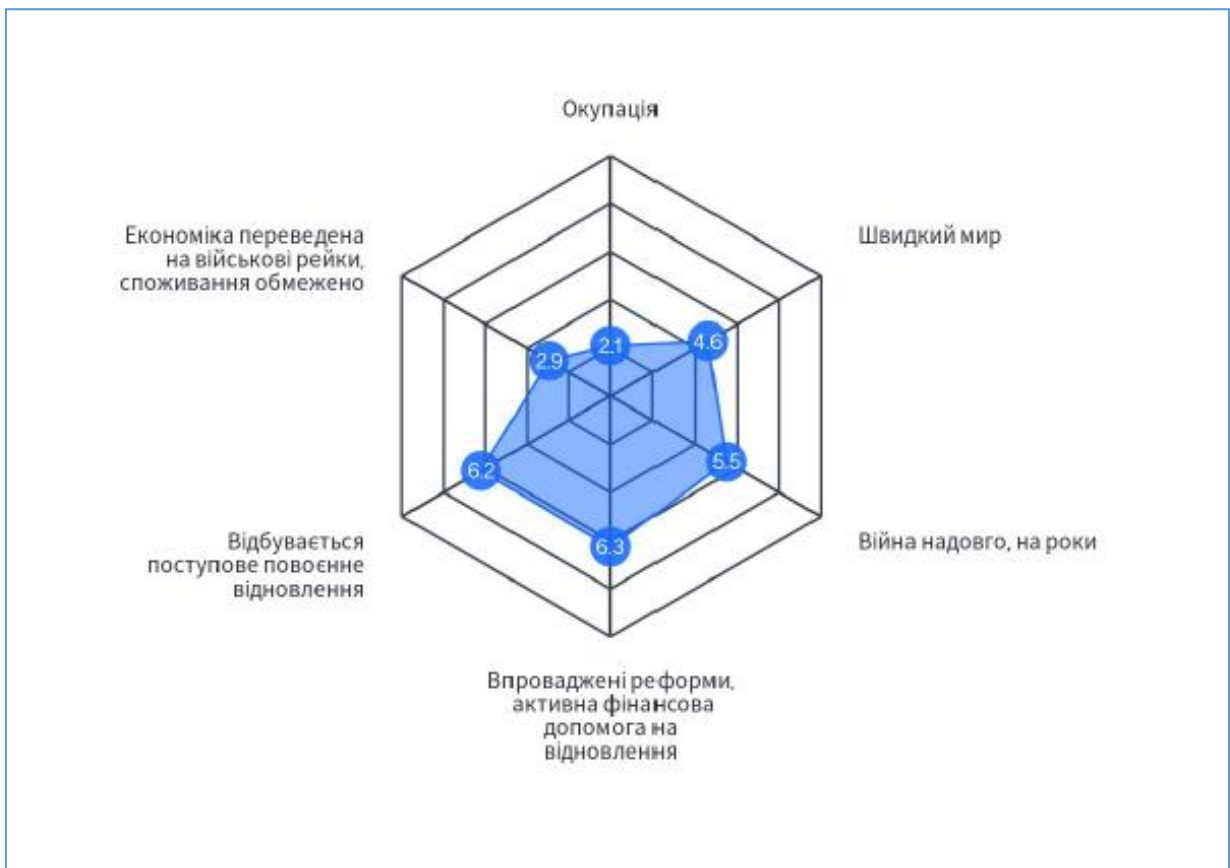

Рис. 4 Зовнішні фактори впливу на розвиток Гірської ТГ

Базуючись на результатах аналітично-описової частини та SWOT-аналізу, члени РГ, спільним експертним рішенням, прийшли к помірковано оптимістичній версії альтернативного сценарію розвитку громади.

Головними аспектами, якої є поступовий розвиток економіки громади, будівництво та ремонт закладів шкільної та дошкільної освіти, закладів культури і спорту, закладів медицини, ремонт та будівництво мережі автомобільних доріг та вулиць, покращення енерго- та водопостачання, надання якісних услуг по благоустрою, сприяння розвитку бізнесу, розвиток різних форм участі мешканців у вирішенні поточних проблем та ретельне виконання комплексу безпекових заходів.

Джерелами виконання поставлених завдань має бути бюджет громади, угоди з залученням зовнішнього фінансування та активна робота по залученню грантової допомоги.

2.2. Місія та бачення розвитку громади.

Основою для розробки Місії та Бачення Гірської сільської ТГ на 2022-2027 роки був аналіз зовнішніх і внутрішніх умов, виявлення прагнень мешканців громади та спільна експертна думка членів робочої групи.

Місія громади - це основне її призначення, причина її появи, унікальні особливості та конкурентні переваги громади.

Гірська громада – процвітаюча, відкрита та злагоджена громада, яка надає високу якість життя для всіх її мешканців, підтримуючи економічний розвиток, соціальну справедливість і збереження навколишнього середовища.

Бачення – це бажаний сценарій розвитку, який визначає профіль територіальної громади після досягнення цілей Стратегії, воно відповідає на питання – як буде виглядати громада після 2027 року.

Бачення

Гірська громада в майбутньому це:

- Сучасний логістичний та виробничо-сервісний хаб великого аеропорту,
- Місце з комфортними та екологічними умовами для проживання - з чистими, озелененими, освітленими вулицями, з безбар'єрним простором, з централізованими, енергоефективними та екологічно чистими системами постачання якісної питної води, водовідведення та електропостачання, з розвинутою мережею відновлювальних джерел електроенергії.
- Проживаючи тут, кожен має доступ до якісної освіти, якісної медицини, до спорту і дозвілля.

Згідно з партисипативним принципом розробки стратегії проект місії, бачення майбутнього було винесено на обговорення через соціальні мережі, сайт Гірської СР та схвалено мешканцями громади.

2.3. Стратегічні, оперативні цілі та оперативні завдання

Багаторічний план дій, що має привести громаду до Бачення, складається з низки стратегічних цілей розвитку. Стратегічні цілі розвитку повністю відповідають баченню розвитку і місії територіальної громади, тобто базуються на перевагах, ресурсах і визначальних можливостях громади.

Щоби досягнути бажаного Бачення, члени Робочої групи визначили три Стратегічні цілі розвитку громади.

Кожна стратегічна ціль конкретизована в оперативних цілях, що є конкретними, обмеженими у часі алгоритмами дій. Кількість та сукупність оперативних цілей є такою, щоб виконати стратегічну ціль.

Оперативні цілі та завдання показують, як необхідно проводити зміни та визначають стратегічні цілі кількісно, показують терміни виконання, конкретних виконавців, результат виконання, обсяги та джерела фінансування, конкретні заходи.

Графічно дерево цілей, як взаємозв'язок та ієрархія стратегічних, оперативних цілей та завдань стратегії, представлено на наступних сторінках.

**СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ А.
ЗРОСТАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ГРОМАДИ.**

**Оперативна ціль А.1.
Розвиток підприємництва.**

Завдання А.1.1. Сприяння економічній активності мешканців громади, в тому числі молодіжного, жіночого та соціального підприємництва.

Завдання А.1.2. Розробка інвестиційного паспорту громади.

Завдання А.1.3. Створення індустріального парку.

Завдання А.1.4. Інвентаризація будівельних споруд та земельних ділянок на території громади.

Завдання А.1.5. Розробка програмних документів житлової/котеджної забудови.

Оперативна ціль А.2. Удосконалення місцевого самоврядування.

Завдання А.2.1. Удосконалення системи управління адміністративними та комунальними послугами.

Завдання А.2.2. Розвиток інформаційної та суспільної комунікації у громаді.

Завдання А.2.3. Сприяння розвитку органів самоорганізації населення.

Завдання А.2.4. Розвиток угод міжмуніципального співробітництва, угод в рамках Київської Агломерації, розвиток угод міжнародного партнерства та побратимських відносин.

**Оперативна ціль А.3.
Укріплення безпеки в громаді.**

Завдання А.3.1. Побудова та оснащення бомбосховищ та місць укриття у населених пунктах громади. Організація сучасного оповіщення про загрози.

Завдання А.3.2. Сучасне оснащення місцевої пожежної охорони та підвищення професійності її співробітників.

Завдання А.3.3. Підтримка поліцейських громади, Муніципальної варти та ДФТГ.

Завдання А.3.4. Обладнання камерами відеоспостереження на основних перехрестях, зупинках громадського транспорту та інших громадських місцях.

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ А. Зростання управлінської та економічної спроможності громади.

Оперативна ціль А.1. Розвиток підприємництва.

Завдання А.1.1. Сприяння економічній активності мешканців громади, в тому числі молодіжного, жіночого та соціального підприємництва.

Завдання А.1.2. Розробка інвестиційного паспорту громади.

Завдання А.1.3. Створення та запуск індустріального парку.

Завдання А.1.4. Інвентаризація будівельних споруд та земельних ділянок на території громади.

Завдання А.1.5. Розробка програмних документів житлової/котеджної забудови.

Оперативна ціль А.2. Удосконалення місцевого самоврядування.

Завдання А.2.1. Удосконалення системи управління адміністративними та комунальними послугами.

Завдання А.2.2. Розвиток інформаційної та суспільної комунікації у громаді.

Завдання А.2.3. Сприяння розвитку органів самоорганізації населення.

Завдання А.2.4. Розвиток угод міжмуниципального співробітництва, угод в рамках Київської Агломерації, розвиток угод міжнародного партнерства та побратимських відносин.

Оперативна ціль А.3. Укріплення безпеки в громаді.

Завдання А.3.1. Побудова та оснащення бомбосховищ та місць укриття у населених пунктах громади. Організація сучасного оповіщення про загрози.

Завдання А.3.2. Сучасне оснащення місцевої пожежної охорони та підвищення професійності її співробітників.

Завдання А.3.3. Підтримка роботи офіцерів поліції, Муніципальної варти.

Завдання А.3.4. Обладнання камерами відеоспостереження на основних перехрестях, зупинках громадського транспорту та інших громадських місцях.

Стратегічна ціль А : Основні проблеми Гірської громади.

- Відсутнє місце/ринок/базар, де люди продавали б свою продукцію.
- Відсутність вільних земельних ділянок для розвитку та залучення інвесторів.
- Не має можливості розширити виробничі і комерційні приміщення.
- Надмірна вартість оренди комунального майна/землі.
- Недостатньо вільного житла для залучення фахівців на роботу в громаду.
- Нерівномірний розвиток сіл в громаді.
- Населені пункти громади не є логічним доповненням одне одного.
- Не достатня комунікація між мешканцями усіх населених пунктів громади.
- Не вистачає молодіжних, дитячих, жіночих чи інших рухів, об'єднань громадян, більшої згуртованості навколо цілей.
- Відсутність необхідної кількості кваліфікованих працівників.
- Відсутність на сайті громади електронного кабінету для звернень громадян/нок
- Відсутність камер відеоспостереження на основних перехрестях, спортивних майданчиках та зупинках громадського транспорту.
- Не має бомбосховищ та відсутнє сучасне оповіщення про загрози.
- Недостатня забезпеченість МПО пожежними автомобілями.

Стратегічна ціль А : SWOT аналіз.

Сильні сторони (внутрішні)	Слабкі сторони (внутрішні)
<ul style="list-style-type: none"> • Географічне розташування території громади, близькість до столичного та регіонального центрів, • Зручне транспортне сполучення, логістичні переваги, наявність земель вздовж фасадної частини траси державного значення, • Наявність на території громади Міжнародного аеропорту «Бориспіль», • Наявність великих підприємств - платників податків, • Членство громади в регіональних асоціаціях співробітництва громад, Київської агломерації, • Наявність МПО, наявність дільничного офіцера, • Обладнані найпростіші укриття. • Наявність підрозділу муніципальної варті 	<ul style="list-style-type: none"> • Відсутність сталих міжнародних партнерських зв'язків, • Не розвинена інфраструктура, • Відсутність комерційних приміщень для оренди і ведення бізнесу, • Відносно невелика площа громади, що обмежує залучення бізнесу, • Відсутність сучасних безпечних об'єктів укриття, • Низький рівень співпраці з правоохоронними органами. • Відсутня система відео спостереження «Безпечна громада».
Можливості (зовнішні)	Загрози (зовнішні)
<ul style="list-style-type: none"> • Підписання міжнародних (побратимських) угод, • Участь в грантових програмах міжнародної технічної допомоги, залучення коштів в громаду тощо, • Втілення найкращих практик місцевого самоврядування у розвитку територій, • Завершення будівництва школи в с. Гора, • Будівництво об'їзної дороги, • Можливості розвитку Аеропорту (енергетична, екологічна складові, хаби, складські приміщення, митні склади), • Розвиток співробітництва в рамках Київської агломерації 	<ul style="list-style-type: none"> • Зростання кількості підприємств, які ведуть бізнес на території громади, проте не зареєстровані в Гірській ТГ, • Відтік та працевлаштування кваліфікованих спеціалістів за межі громади, • Розміщення поруч ілових полів не сприяє розвитку інвестицій, • Низька інвестиційна привабливість України та нашої громади в період широкомасштабного вторгнення.

Перелік завдань для досягнення Стратегічної цілі А.

Оперативна ціль А.1. Розвиток підприємництва.

<p>Завдання А.1.1.</p>	<p>Сприяння економічній активності мешканців громади, в тому числі молодіжного, жіночого та соціального підприємництва.</p>
<p>Індикатор:</p>	<p>Кількість нових видів підприємницької діяльності Кількість створених нових підприємств малого бізнесу, Кількість створених нових робочих місць, Сума податкових надходжень від розвитку молодіжного, жіночого та соціального підприємництва, Об'єм фінансування, кількість заходів програм підтримки виробників Кількість отриманих грантів, кредитів та інших джерел фінансування задля започаткування бізнесу в громаді.</p>
<p>Завдання А.1.2.</p>	<p>Розробка інвестиційного паспорту громади.</p>
<p>Індикатор:</p>	<p>Кількість та якість інвестиційних пропозицій громади, Обсяг залучених прямих (непрямих) внутрішніх та зовнішніх інвестицій. Сума додаткових надходжень до бюджету від залучених у громаду підприємців, Кількість створених нових робочих місць.</p>
<p>Завдання А.1.3.</p>	<p>Створення та запуск індустріального парку.</p>
<p>Індикатор:</p>	<p>Протягом 2-х років залучення для будівництва і створення нових промислових підприємств та інших організацій не менше 5-х інвесторів (з не менше 75 робочих місць або з не менше 12 млн грн валової виручки).</p>
<p>Завдання А.1.4.</p>	<p>Інвентаризація будівельних споруд та земельних ділянок на території громади.</p>
<p>Індикатор:</p>	<p>Кількість встановлених програм, технічних паспортів будівель, Відсоток інвентаризованих земель до загальної площі земель в громаді, Сума додаткових надходжень у бюджет громади.</p>
<p>Завдання А.1.5.</p>	<p>Розробка програмних документів житлової/котеджної забудови.</p>

Індикатор: Кількість розроблених генеральних планів та детальних планів території,
Кількість проектів нових житлових/котеджних забудов,
Площа житла, запроєктованого/введеного в експлуатацію,
Обсяг інвестицій у сферу будівництва житла.

Оперативна ціль А.2. Удосконалення місцевого самоврядування.

Завдання А.2.1. *Удосконалення системи управління адміністративними та комунальними послугами.*

Індикатор: Кількість співробітників ОМС, які пройшли курси підвищення кваліфікації.
Кількість паспортних послуг, наданих ЦНАП.
Кількість послуг з реєстрації транспортних засобів, наданих ЦНАП.

Завдання А.2.2. *Розвиток інформаційної та суспільної комунікації у громаді.*

Індикатор: Кількість відвідувань сайту Гірської сільської ради.
Кількість звернень через електронний кабінет мешканця громади.
Кількість засідань дорадчого органу з питань підприємництва при голові територіальної громади.
Кількість звітів/зустрічей з питань використання бюджетних коштів.

Завдання А.2.3. *Сприяння розвитку органів самоорганізації населення.*

Індикатор: Кількість створених ОСН, кількість учасників в них
Кількість учасників об'єднань/рухів громадян
Кількість реалізованих проектів за рахунок Громадського бюджету

Завдання А.2.4. *Розвиток угод міжмуніципального співробітництва, угод в рамках Київської Агломерації, розвиток угод міжнародного партнерства та побратимських відносин.*

Індикатор: Кількість угод міжмуніципального співробітництва, угод в рамках Київської агломерації, угод міжнародного партнерства та побратимських відносин,

Показники отриманої вигоди від укладених угод (надходження коштів, негрошових ресурсів, підвищення кваліфікації, промоції громади тощо)
Кількість міжнародних проєктів розвитку місцевого самоврядування, в прийняла участь Гірська громада.

Оперативна ціль А.3. Укріплення безпеки в громаді.

Завдання А.3.1

Побудова та оснащення бомбосховищ та місць укриття у населених пунктах громади

Індикатор:

Кількість побудованих та зданих в експлуатацію бомбосховищ та місць укриття у кожному населеному пункті Розгортання та функціонування сучасного оповіщення про загрози.
Кількість заходів освіти з питань ЦО та кількість громадян, які прийняли участь в них.

Завдання А.3.2.

Сучасне оснащення місцевої пожежної охорони та підвищення професійності її співробітників.

Індикатор:

Будівництво та оснащення сучасного пожежного депо.
Кількість придбаних спецмашин для МПО,
Скорочення часу доїзду пожежної команди до подій,
Зменшення кількості та вартості втрат, викликаних пожежами.

Завдання А.3.3.

Підтримка роботи офіцерів поліції, Муніципальної варти.

Індикатор:

Статистичні показники правопорушень на території громади,
Кількість реагувань поліцейських офіцерів громади,
Обсяги фінансування та кількість працівників Муніципальної варти,
Кількість правопорушень, виявлених Муніципальною вартою.
Підвищення рівня громадського порядку на території громади.
Опитування мешканців громади з питань щодо безпеки проживання для населення.

Завдання А.3.4.

А.3.4. Обладнання камерами відеоспостереження на основних перехрестях, зупинках громадського транспорту та інших громадських місцях.

Індикатор:

Кількість встановлених зон відеоспостереження,

Кількість правопорушень, які було розкрито завдяки встановлених засобів відеоспостереження.

Рівень задоволеності громадян якістю послуг.

Статистичні показники правопорушень на території громади

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ В. Побудова якісної інфраструктури для комфортного проживання мешканців усіх населених пунктів громади.

Оперативна ціль В.1. Розвиток дорожньої мережі та транспортного потенціалу громади.

Завдання В.1.1. Підвищення пропускної спроможності та безпеки дорожньої інфраструктури.

Завдання В.1.2. Покращення транспортної (пасажирської) логістики поміж селами та у напрямках до м. Київ та м. Бориспіль з урахуванням доступності людей з інвалідністю та маломобільної категорії громадян.

Завдання В.1.3. Реорганізація транспортної інфраструктури громади у зв'язку з будівництвом Київської обхідної дороги.

Завдання В.1.4. Облаштування велодоріжок та велопарковок, маркування веломаршрутів.

Оперативна ціль В.2. Енергоефективна інфраструктура громади

Завдання В.2.1. Реалізація ефективної енергетичної політики громади, у тому числі із використанням відновлювальних джерел енергії.

Завдання В.2.2. Підвищення енергоефективності будівель бюджетної та житлової сфери громади.

Завдання В.2.3. Розвиток та енергоефективна модернізація електромереж, зокрема зовнішнього освітлення.

Оперативна ціль В.3. Розвиток систем водопостачання та водовідведення, забезпечення мешканців громади якісною питною водою.

Завдання В.3.1. Підвищення доступу до якісної питної води.

Завдання В.3.2. Розвиток та підвищення спроможності мережі централізованої каналізації, підвищення потужності очисних споруд та відповідності каналізації, стоків нечистот і відходів - санітарним нормам.

Завдання В.3.3. Самоокупність та повна забезпеченість транспортом та механізмами комунального підприємства «Горянин»

Оперативна ціль В.4. Благоустрій території громади.

Завдання В.4.1. Покращення благоустрою та озеленення населених пунктів, достойного утримання кладовищ.

Завдання В.4.2. Покращення санітарної очистки населених пунктів, ліквідація стихійних сміттєзвалищ, захарашчених та карантинних територій.

Завдання В.4.3. Розвиток рекреаційного потенціалу громади, парків, озер.

Оперативна ціль В.5. Чисте довкілля населених пунктів громади

Завдання В.5.1. Організація та роздільний збір та утилізація сміття.

Завдання В.5.2. Розробка і реалізація програм підвищення екологічної обізнаності мешканців громади.

Завдання В.5.3. Розробка і реалізація програми зменшення впливу шуму та вихлопних газів від траси Київ-Бориспіль, ЗПС аеропорту та КОД.

Стратегічна ціль В: основні проблеми Гірської громади.

- Незадовільний стан дорожньої інфраструктури: вулиць, тротуарів в населених пунктах та доріг поміж селами громади, замало асфальтових доріг.
- Порушення обмежень швидкісного режиму на дорогах,

- Відсутність/недостатня кількість дорожніх знаків (дай дорогу, головна дорога), «лежачих поліцейських» та дзеркал на небезпечних, закритих парканами перехрестях.
- Не достатньо автобусних маршрутів до Києва та Борисполя.
- Проблеми з енергопостачанням, низька потужність електропостачання,
- Невисока якість води,
- Відсутність (недостатня потужність) очисних споруд і можливості їх облаштування,
- Відсутність нормального водопостачання та каналізації стримує будівництво нових багатопверхівок,
- Велика кількість захаращених ділянок та ділянок з карантинними рослинами (амброзія)
- Недостатність фінансових надходжень для утримування КП «Горянин»

Стратегічна ціль В: SWOT аналіз.

Сильні сторони (внутрішні)	Слабкі сторони (внутрішні)
<ul style="list-style-type: none"> • Близькість до столичного та регіонального центрів, • Наявність траси Київ – Харків-Довжанський, • Наявність розгалуженої транспортної інфраструктури, • Наявність логістичних центрів, • Наявність аеропорту – великого логістичного та виробничо-сервісного хабу, • Розвинута система енергопостачання, • Фахове надання послуг в сфері благоустрою, • Наявність земельних ділянок рекреаційного призначення • Наявність кваліфікованих трудових ресурсів • Участь малого та середнього бізнесу в розбудові інфраструктури • Поступова модернізація енергосистеми 	<ul style="list-style-type: none"> • Слабка пропускна здатність транспортної інфраструктури, • Зношеність дорожнього покриття, • Відсутня мережа велодоріжок, • Недостатньо розвинуті системи водопостачання та водовідведення • Недостатня потужність енергосистеми, • Недостатній фінансовий ресурс для розвитку та відсутність інвестицій, • Відсутність технопарків, • Наявність великих площ з карантинними рослинами (амброзія), • Дефіцит контейнерного парку для якісного збирання побутових відходів, в тому числі роздільним способом. • Недостатній рівень екологічної відповідальності населення, • Недостатній рівень розробки документів просторового планування, • Фінансова дотаційність роботи комунальних підприємств.
Можливості (зовнішні)	Загрози (зовнішні)
<ul style="list-style-type: none"> • Побудова Київської обхідної дороги на землях громади, • Взяття на обслуговування дороги обласного значення, • Залучення зовнішніх інвестицій на розвиток інфраструктури, 	<ul style="list-style-type: none"> • Продовження бойових дій, • Невиконання (неспроможність) виконання місцевого бюджету, • Загострення криміногенної та диверсійної ситуації.

<ul style="list-style-type: none"> • Зменшення податків на території технопарків. • Залучення кваліфікованих трудових ресурсів, • Розбудова системи централізованого водопостачання та водовідведення, • Удосконалення нормативно-правових актів, які б зобов'язували мешканців будинків приватного сектору укладати угоди на вивезення побутових відходів. 	
---	--

Перелік завдань для досягнення Стратегічної цілі В.

<p>Оперативна ціль В.1. Розвиток дорожньої мережі та транспортного потенціалу громади.</p>

Завдання В.1.1.

Підвищення пропускної спроможності та безпеки дорожньої інфраструктури.

Індикатор:

Протяжність побудованих та реконструйованих доріг та вулиць,
 Протяжність побудованих та реконструйованих тротуарів, та зупинкових комплексів.
 Кількість встановлених світлофорів.
 Площа прибраного узбіччя, у кв. км.
 Кількість ДТП на території громади.
 Сформовано та розміщено на сайті Гірської СР реєстр потреб у ремонті та будівництві доріг.
 Кількість паркомісць.
 Доходи місцевого бюджету від паркування

Завдання В.1.2.

Покращення транспортної (пасажирської) логістики поміж селами та у напрямках до м. Київ та м. Бориспіль з урахуванням доступності людей з інвалідністю та маломобільної категорії громадян.

Індикатор:

Кількість рейсів пасажирського транспорту між населеними пунктами громади та до м. Київ та м. Бориспіль,
 Кількість пасажирів автобусного сполучення.
 Служба соціального таксі створена та функціонує,
 Кількість пасажирів служби соціального таксі,
 Кількість позитивних відгуків від людей із інвалідністю та маломобільної категорії громадян

Завдання В.1.3.

Реорганізація транспортної інфраструктури громади у зв'язку з будівництвом Київської обхідної дороги.

Індикатор: Звіт про виконання робіт

Завдання В.1.4. **Облаштування велодоріжок та велопарковок, маркування веломаршрутів.**

Індикатор: Протяжність побудованих та реконструйованих велодоріжок.
Кількість обладнаних велопарковок.

Оперативна ціль В.2. Запровадження ефективної енергетичної політики громади, впровадження використання АДЕ

Завдання В.2.1. **Реалізація ефективної енергетичної політики громади, у тому числі із використанням відновлювальних джерел енергії.**

Індикатор: Кількість реалізованих заходів згідно програми енергетичної політики громади.
Кількість отриманої електричної енергії від сонячної електростанції на території громади.

Завдання В.2.2. **Підвищення енергоефективності будівель бюджетної та житлової сфери громади.**

Індикатор: Кількість будинків та споруд, які пройшли енергоефективне обстеження,
Кількість екологічних паспортів будинків бюджетної, та комунальної сфери,
Кількість будинків та споруд, які пройшли енергоефективну модернізацію.
Збільшення рівня енергоефективності будинків на 50%;
Зменшення витрат на енергоносії.
Підвищення вартості будинків

Завдання В.2.3. **Розвиток та енергоефективна модернізація мереж зовнішнього освітлення.**

Індикатор: Кількість встановлених світильників,
Довжина освітлених вулиць з використанням ВДЕ,
Рівень задоволеності мешканців освітленням населених пунктів громади.
Освітлено 100% зупинок громадського транспорту, пішохідних переходів, місць загального користування;
Зменшення комунальних витрат на електроенергію.

Оперативна ціль В.3. Розвиток систем водопостачання та водовідведення, забезпечення мешканців громади якісною питною водою.

Завдання В.3.1.

Підвищення доступу до якісної питної води.

Індикатор:

Рівень аварійності (пошкодження) систем водопостачання та водовідведення, відсотків,
Показники якості питної води,
Відсоток домогосподарств, забезпечених централізованим водозабезпеченням та водовідведенням,
Кількість працюючих гідрантів,
Питома вага абонентів (населення), облаштованих лічильниками обліку води,
Забезпечення 100% закладів соціальної сфери якісною системою водопостачання.
Кількість точок доступу до якісної води
знижено показник заліза в воді до норми;
знижено рівень захворюваності населення від неякісної води;
Розробка ТЕО.

Завдання В.3.2.

Розвиток та підвищення спроможності мережі централізованої каналізації, підвищення потужності очисних споруд та відповідності каналізації, стоків нечистот і відходів - санітарним нормам.

Індикатор:

Екологічні, санітарні показники зменшення рівня забруднення, їх відповідність державним нормам.
Кількість датчиків, кількість замірювань.
Кількісні показники функціонування центральної каналізації.
Екологічні, санітарні показники зменшення рівня забруднення, їх відповідність державним нормам.
Зменшення кількості вигрібних ям;
Розвиток багатоквартирної забудови та бізнесу;
Кількісні показники функціонування центральної каналізації
Екологічні, санітарні показники зменшення рівня забруднення, їх відповідність державним нормам.
Зменшення кількості вигрібних ям;
Розвиток багатоквартирної забудови та бізнесу;
Кількісні показники функціонування центральної каналізації

Завдання В.3.3.

Самоокупність та повна забезпеченість транспортом та механізмами комунального підприємства «Горянин».

Індикатор:

Показники прибутковості/дотаційності діяльності КП «Горянин».
Доля платних послуг у структурі доходів КП «Горянин».
Показники прибутковості/дотаційності діяльності КП «Горянин».
Кількість та середній вік транспортних засобів, устаткування, навісного обладнання, що знаходиться на балансі (або отримано в лізинг) комунального підприємства

Оперативна ціль В.4. Благоустрій території громади.

Завдання В.4.1.

Покращення благоустрою та озеленення населених пунктів, достойного утримання кладовищ.

Індикатор:

Показники фінансування програм благоустрою,
Кількість вдоволених мешканців результатами благоустрою та озеленення населених пунктів та прилеглих територій.
Кількість вдоволених мешканців результатами реалізації проекту безбар'єрного доступу до громадських будівель та доріг.
Рівень задоволеності мешканців станом кладовища

Завдання В.4.2.

Покращення санітарної очистки населених пунктів, ліквідація стихійних сміттєзвалищ, захаращених та карантинних територій.

Індикатор:

Рівень задоволеності мешканців санітарно-екологічним станом громади.
Кількість придбаних спеціальних машин для вивозу ТПВ.
Кількість контейнерів для збирання екскрементів домашніх тварин.
Зменшення кількості стихійних сміттєзвалищ.

Завдання В.4.3.

Розвиток рекреаційного потенціалу громади, парків, озер.

Індикатор:

Площа впорядкованих зелених зон та місць відпочинку.
Кількість впорядкованих місць відпочинку.
Кількість мешканців громади, вдоволених результатами створення просторів для розвитку та відпочинку.
Виконання планових робіт.
Публікація звіту на сайті Гірської СР.

Оперативна ціль В.5. Чисте довкілля населених пунктів громади

Завдання В.5.1.

Організація та роздільний збір та утилізація сміття.

Індикатор:

Кількість контейнерів та контейнерних майданчиків для збору та сортування побутових відходів.
Відсоток сортування ТПВ.
Зменшення відходів, що йдуть на захоронення на 15%;
Функціонуючий пункт прийому роздільно зібраних відходів на території громади;
Збільшення показників індивідуального компостування;

100% мешканців громади забезпечені послугою з вивезення відходів.

Завдання В.5.2.

Розробка і реалізація програм підвищення екологічної обізнаності мешканців громади.

Індикатор:

Кількість мешканців та освітніх заходів по впровадженню екологічної грамотності і компетенцій.

Кількість відгуків на інформаційні матеріали в соціальних мережах.

Завдання В.5.3.

Розробка і реалізація програми зменшення впливу шуму та вихлопних газів від траси Київ-Бориспіль, ЗПС аеропорту та КОД.

Індикатор:

Розроблені програми зменшення впливу шуму та вихлопних газів від траси Київ-Бориспіль, ЗПС аеропорту та КОД.

Виконані планові показники вказаних програм

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ С. Досягнення сучасних стандартів соціальної сфери

Оперативна ціль С.1. Розвиток спортивного потенціалу громади.

Завдання С.1.1. Будівництво нових та переоснащення існуючих спортивних майданчиків, зон активного відпочинку.

Завдання С.1.2. Будівництво басейну для плавання (від 25 метрів в довжину) для дітей та дорослих.

Завдання С.1.3. Будівництво критого спортивного залу.

Завдання С.1.4. Побудова, маркування та утримання маршрутів для бігу та велоспорту (включаючи маршрути по пересічній місцевості).

Завдання С.1.5. Забезпечення гідного розвитку дитячо-юнацького, масового, ветеранського спорту та спорту для людей з інвалідністю.

Оперативна ціль С.2. Підвищення якості медичних послуг, покращення здоров'я та соціального захисту мешканців громади

Завдання С.2.1. Якісна первинна медична допомога, облаштування сільських ФАПів, профілактика та діагностика хронічних захворювань, здоровий спосіб життя.

Завдання С.2.2. Реалізація програми оздоровлення та відпочинку дітей.

Завдання С.2.3. Реалізація програми підготовки, залучення та утримання медичних кадрів.

Завдання С.2.4. Реалізація соціальних гарантій на достойне життя мешканців громади.

Оперативна ціль С.3. Розвиток культури та сфери дозвілля

Завдання С.3.1. Розвиток культури, мистецтв на території громади.

Завдання С.3.2. Розвиток бібліотечної галузі.

Завдання С.3.3. Підвищення згуртованості мешканців громади.

Завдання С.3.4. Проектування та будівництво сучасного будинку культури та модернізація існуючих.

Стратегічна ціль С.4. Розвиток освіти

Завдання С.4.1. Розвиток та побудова сучасної освітньої інфраструктури.

Завдання С.4.2. Створення мережі сучасних гуртків для дітей і молоді.

Оперативна ціль С.5. «Безбар'єрність, розвиток людського капіталу, гендерної рівності, запобігання насильству»

Завдання С.5.1. Забезпечення функціонування Притулку для осіб, які постраждали від насильства та Мобільної бригади соціально-психологічної допомоги.

Завдання С.5.2. Реалізація втілення програм для постраждалих осіб та кривдників та реалізація ефективної взаємодії суб'єктів соціальної роботи.

Завдання С.5.3. Залучення експертів, регулярне підвищення кваліфікації фахівців, які дотичні до цієї тематики.

Завдання С.5.4. Постійне проведення інформаційних кампаній. Запровадження освітніх програм для дітей та молоді.

Завдання С.5.5. Застосування стандартів та індикаторів якості, впровадження найкращих практик та досвіду інших країн, використання сучасних ІТ-інструментів в процесі заходів запобігання та протидії насильству.

Стратегічна ціль С: основні проблеми Гірської громади.

- Відсутність ФАПів та сучасних амбулаторій у кожному селі,
- Низький рівень/відсутність медичних закладів, які проводять діагностичне обстеження (аналізи, УЗІ)
- Відсутні паркові зони в селах Гора, особливо в зоні лісу та на Сажалці, Ревне і Затишне з сучасними ігровими майданчиками для дітей, відсутня зона відпочинку на воді або в басейні,
- Не облаштовані паркові зони по вул. Толстого та Пушкіна з велодоріжками, мотузковим парком тощо.
- Відсутній сучасний Будинок культури,
- Будівлі закладів культури в селах Ревне та Мартусівка потребують ремонту та оновлення матеріально-технічного оснащення.
- Відсутній дитячий простір та місця для відпочинку, парки, тощо
- Відсутні приміщення для соціальної сфери
- Недостатньо допомоги особам, що її потребують, а саме: малозабезпеченим сім'ям, пенсіонерам, переселенцям, сім'ям військових, ветеранам.

Стратегічна ціль С: SWOT аналіз.

Сильні сторони (внутрішні)	Слабкі сторони (внутрішні)
<ul style="list-style-type: none"> • Наявність земельних ділянок для розвитку соціально-культурного, спортивного бізнесу та рекреаційного призначення, • Участь місцевого малого та середнього бізнесу в розбудові інфраструктури громади, • Наявність кваліфікованих кадрів в спортивній та медичній сферах, • Наявність відповідно обладнаних місць проведення соціально-спортивних заходів, • Наявність відповідних фахівців в культурній сфері, проведення в достатній кількості культурно-масових заходів приурочених до видатних дат, • Наявність двох освітніх ліцеїв, закладів дошкільної освіти та інклюзивно-ресурсного центру для дітей з особливими потребами, • Наявність відділу ЦНАП з широким спектром соціальних послуг для незахищених верств населення, • Функціонуючий будинок для літніх людей. 	<ul style="list-style-type: none"> • Відсутній сучасний заклад культури в с. Гора • Відсутній дитячий садочок в с. Гора • Не добудована, не введена в експлуатацію Гірська школа з озелененою територією навколо школи. • Замало гуртків для дітей шкільного та дошкільного віку, включаючи літній табір, • Відсутній басейн для плавання та спортивний зал • Низький рівень культурного розвитку мешканців та сфери дозвілля • Відсутність сучасної спортивної інфраструктури, здатної задовольнити попит мешканців у щоденній руховій активності відповідно до фізіологічних потреб, у тому числі осіб з обмеженими фізичними можливостями. • Невідповідність потребам мешканців громади послуг, що надаються закладами фізичної культури і спорту, в т.ч в місцях масового відпочинку

Можливості (зовнішні)	Загрози (зовнішні)
<ul style="list-style-type: none"> • Отримання фінансування на будівництво дитячо-реабілітаційного центру в с. Затишне, • Використання можливостей угод міжмуніципального співробітництва та проектів в рамках Київської агломерації, • Проектування та будівництво медичного діагностичного центру • Отримання фінансування на капітальний ремонт Притулку для осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі та на придбання автомобіля для Мобільної бригади соціально-психологічної допомоги. 	<ul style="list-style-type: none"> • Продовження бойових дій • Невиконання (неспроможність) виконання місцевого бюджету, • Відтік якісного людського капіталу, • Розвиток медичних, спортивних та соціальних послуг у громадах, які поруч.

Перелік завдань для досягнення Стратегічної цілі С.

Оперативна ціль С.1. Розвиток спортивного потенціалу громади.

Завдання С.1.1

Будівництво нових та переоснащення існуючих спортивних майданчиків, зон активного відпочинку.

Індикатор:

Кількість реконструйованих та побудованих спортивних об'єктів.
 Кількість осіб, що займаються спортом на спортивних об'єктах громади.
 Кількість завойованих медалей (призових місць) на змаганнях всеукраїнського та обласного рівнів.
 Кількість створених фітнес залів, площадок WorkOut.
 Кількість придбаного спортивного інвентаря.
 Реконструйований стадіон відповідно до стандартів олімпійського виду спорту.
 Кількість осіб, що займаються регбі.
 Кількість проведених змагань з регбі високого рівня, включаючи міжнародні.
 Кількість відвідувачів змагань.
 Кількість завойованих медалей (призових місць) на змаганнях всеукраїнського та обласного рівнів.

Завдання С.1.2.

Будівництво басейну для плавання (від 25 метрів в довжину) для дітей та дорослих.

Індикатор: Проведені проектні роботи.
Побудовано басейн.
Кількість створених нових робочих місць в спорті;
Кількість проведених змагань різних рівнів;
Зменшення захворюваності серед дітей та молоді.

Завдання С.1.3. **Будівництво критого спортивного залу.**

Індикатор: Проведені проектні роботи
Побудовано критий спортивний зал
Кількість створених нових робочих місць в спорті;
Кількість проведених змагань різних рівнів;
Зменшення захворюваності серед дітей та молоді.

Завдання С.1.4. **Побудова, маркування та утримання маршрутів для бігу та велоспорту (включаючи маршрути по пересічній місцевості).**

Індикатор: Протяжність побудованих, промаркованих та реконструйованих велодоріжок.
Кількість облаштованих велопарковок.

Завдання С.1.5. **Забезпечення гідного розвитку дитячо-юнацького, масового, ветеранського спорту та спорту людей з інвалідністю.**

Індикатор: Кількість мешканців громади, які займаються у гуртках/ клубах дитячо-юнацького, масового, ветеранського спорту та спорту людей з інвалідністю.

Оперативна ціль С.2. Підвищення якості медичних послуг, покращення здоров'я та соціального захисту мешканців громади

Завдання С.2.1 **Якісна первинна медична допомога, облаштування сільських ФАПів, профілактика та діагностика хронічних захворювань, здоровий спосіб життя.**

Індикатор: Кількість наданих діагностичних послуг у місцевих медичних закладах, в т.ч. мешканцям сусідніх ТГ.
Середня тривалість життя мешканців громади.
Кількість ФАПів, що відповідають загальноукраїнським стандартам.
Кількість освітніх заходів задля пропаганди здорового життя.
Кількість мешканців, охоплених цими заходами.
Зниження загальної захворюваності населення громади.
Не менше 50% мешканців ТГ дорослого охоплено профілактичними заходами.
100% мешканців ТГ шкільного та дошкільного віку охоплено профілактичними заходами.
Стан приміщень трьох амбулаторій та одного ФАПу.
Статистика захворюваності мешканців громади

Створення бригади екстреної швидкої медичної допомоги.
Кількість виїздів.
Середній час прибуття бригади екстреної швидкої медичної допомоги.

Завдання С.2.2.

Реалізація програми оздоровлення та відпочинку дітей.

Індикатор:

Частка дітей, охоплених програмами оздоровлення та відпочинку дітей до загальної кількості дітей шкільного віку.

Завдання С.2.3.

Реалізація програми підготовки, залучення та утримання медичних кадрів.

Індикатор:

Забезпеченість населення лікарями загальної практики на 100 осіб наявного населення на кінець року.
Забезпеченість населення медичним персоналом на 100 осіб наявного населення на кінець року.
Кількість житла наданого у користування медичним фахівцям громади.

Завдання С.2.4.

Реалізація соціальних гарантій на достойне життя мешканців громади.

Індикатор:

Кількість фахівців соціальної роботи.

Оперативна ціль С.3. Розвиток культури та сфери дозвілля

Завдання С.3.1

Розвиток культури, мистецтв на території громади.

Індикатор:

Кількість відвідувачів закладів культури,
Кількість загальногромадських заходів

Завдання С.3.2.

Розвиток бібліотечної галузі.

Індикатор:

Кількість місць, обладнаних комп'ютерами та точками доступу до інтернету,
Кількість відвідувачів бібліотек, в т.ч. кількість відвідувачів комп'ютерних кімнат.

Завдання С.3.3.

Підвищення згуртованості мешканців громади.

Індикатор:

Показники опитування мешканців всіх населених пунктів щодо згуртованості

Завдання С.3.4.

Проектування та будівництво сучасного будинку культури та модернізація існуючих.

Індикатор:

Кількість мешканців, що отримує послуги в закладах культури.
Сума грошових надходжень від платних послуг у закладах культури.
Реконструйовано та оснащено сучасний будинок культури.
Показники модернізації існуючих будинків культури.

Оперативна ціль С.4. Розвиток освіти

Завдання С.4.1.

Розвиток сучасної освітньої інфраструктури.

Індикатор:

Частка випускників загально-освітніх навчальних закладів, які отримали за результатами зовнішнього незалежного оцінювання з математики 160 балів і вище, до загальної кількості учнів, що проходили тестування з математики.
Сформована сучасна мережа 12-річної середньої освіти.
Показники реформи НУШ.
Кількість інклюзивних кімнат.
Побудова та оснащення сучасними обладнанням та здача в експлуатацію школи в с. Гора.
Кількість працівників освіти, які поліпшили житловий стан за рахунок (за сприяння) Гірської громади
Проведення сучасного ремонту в закладах середньої освіти,
Частка дітей, для яких організовано підвезення до місця навчання і додому, у загальній кількості учнів, які того потребують.
Відсоток дітей дошкільного віку, що відвідують заклади дошкільної освіти в громаді

Завдання С.4.2

Створення мережі сучасних гуртків для дітей і молоді.

Індикатор:

Частка дітей, охоплених позашкільною освітою та активностями, до загальної кількості дітей шкільного віку.
Опитування мешканців щодо оцінки якості наданих освітніх послуг

Оперативна ціль С.5. Безбар'єрність, розвиток людського капіталу, гендерної рівності, запобігання насильству

Завдання С.5.1.

Забезпечення функціонування Притулку для осіб, які постраждали від насильства та Мобільної бригади соціально-психологічної допомоги.

Індикатор: Створення та функціонування Мобільної бригади соціально-психологічної допомоги.

Завдання С.5.2. Реалізація втілення програм для постраждалих осіб та кривдників та реалізація ефективної взаємодії суб'єктів соціальної роботи.

Індикатор: Кількість проведених інформаційних кампаній

Завдання С.5.3. Залучення експертів, регулярне підвищення кваліфікації фахівців, які дотичні до цієї тематики.

Індикатор: Кількість семінарів дотичної тематики, в яких прийняли участь фахівці ТГ.
Кількість фахівців, які отримали підвищення кваліфікації.

Завдання С.5.4. Постійне проведення інформаційних кампаній.
Запровадження освітніх програм для дітей та молоді.

Постійне проведення інформаційних кампаній. Запровадження освітніх програм для дітей та молоді.

Індикатор: Кількість мешканців ТГ, які прийняли участь в цих програмах.

Завдання С.5.5. Застосування стандартів та індикаторів якості, впровадження найкращих практик та досвіду інших країн, використання сучасних ІТ-інструментів в процесі заходів запобігання та протидії насильству.

Індикатор: Показники охоплення вразливих верств населення програмою «Електронна картка мешканця».

РОЗДІЛ 3. МОНІТОРИНГ ВИКОНАННЯ. ІНДИКАТОРИ РЕЗУЛЬТАТІВ ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ.

3.1. Впровадження та моніторинг реалізації Стратегії

Проект Стратегії розвитку громади був представлений громаді через заходи громадського обговорення, та оприлюднений на сайті громади.

Після внесення у зміст документу Стратегії пропозицій від громадян закінчився процес розробки Стратегії, було обрано першочергові Оперативні цілі Стратегії (відповідно до мережевого графіку), та почався етап розробки проектів та їх упровадження.

Після затвердження документу сільською радою, Стратегія конкретизується у щорічних планах соціально-економічного розвитку, цільових та галузевих програмах розвитку. Успіх впровадження розробленого і затвердженого радою стратегічного плану буде залежати від подальшої відповідальності за нього керівництва громади та людей, які були членами РГ, а також усіх інших, хто матиме нагоду взяти участь у реалізації сформульованого бачення майбутнього громади.

Здійснення Стратегії передбачається шляхом двох послідовних та взаємопов'язаних програмних циклів (етапів), для кожного з яких розроблятиметься окремий План реалізації Стратегії:

перший - 2023-2025 роки;

другий – 2025 -2027 роки.

Фінансове забезпечення реалізації Стратегії здійснюватиметься за рахунок усіх джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством України, в тому числі: коштів державного бюджету; місцевих бюджетів; міжнародної технічної допомоги; міжнародних фінансових організацій; інвесторів, донорських організацій, тощо.

Робота сформованого Комітету по впровадженню Стратегічного плану є продовженням суспільно-приватного партнерства, та підтримкою принципів сталості у плануванні та впровадженні процесів довгострокового планування.

Реалізація Стратегії ґрунтуватиметься на постійному процесі моніторингу виконання заходів Стратегії та оцінки ефективності досягнутих результатів. Базову інформацію, необхідну для визначення результатів виконання проектів зазначено у Проектному листку, структурними елементами якого є ресурси (бюджет, виконавці), процеси (календарний план реалізації заходів) та результати (очікуваний результат реалізації).

Відповідальність за моніторинг впровадження Стратегічного плану розвитку громади покладена на Комітет по впровадженню Стратегії. Результати впровадження Проектів розміщуються на сайті сільської ради. Комітет по впровадженню Стратегії проводить аналіз якості виконання завдань, дотримання графіку робіт, для чого зустрічатиметься для оцінки виконання завдань по кожній Оперативній цілі. Підтримку діяльності Робочої групи з управління впровадженням забезпечують працівники економічного підрозділу сільської ради.

Розробляє, розглядає та затверджує систему моніторингу незалежний від органів виконання Стратегії Комітет по впровадженню Стратегічного плану.

Для об'єктивної оцінки результативності реалізації Стратегії визначено система індикаторів, які візуалізують досягнуті результати.

Індикатори впливу

Задля детального оцінювання та ефективного моніторингу результатів впровадження стратегії було розроблено відповідний підбір показників та індикаторів, які дозволять проводити порівняльний аналіз та отримати достовірну інформацію про рівень соціально-економічного розвитку громади.

В ситуації, коли неможливо підібрати один показник, який вимірює ціль (оскільки її реалізація передбачає, наприклад, досягнення кількох оперативних цілей чи завдань), можуть бути сформульовані декілька показників.

Підставою для розробленої системи показників є набір офіційних статистичних даних та даних, що доступні на рівні громади.

Робоча група підготувала структуру показників (індикаторів) досягнення цілей Стратегії розвитку Гірської сільської ради (див. [Додаток 8.](#)). З огляду на доступність джерел отримання інформації ці індикатори є реалістичними та зручними для використання .

При необхідності каталог показників слід розширити і уточнити.

В побудові структури застосовані три види показників (індикаторів):

1. Показники продукту:

- які визначають безпосередній результат реалізованої інвестиції/завдання,
- вимірюють ступінь виконання оперативних цілей,
- відносяться до вимірювання ефективності та дієвості.
- стосуються виключно періоду реалізації Стратегії, відповідають безпосереднім та негайним ефектам, які виникають внаслідок реалізації даної дії.

2. Показники результату:

- які надають інформацію про безпосередні зміни, що відбулися як результат реалізації конкретних дій Стратегії (вони мають вигляд натуральних або фінансових показників)
- відносяться до вимірювання ефективності та дієвості результатів реалізації Стратегії відразу після реалізації

3. Показники впливу:

- які служать для демонстрації постійних змін, що є результатом реалізації Стратегії
- відносяться до наслідків реалізації завдань для місцевої спільноти
- вимірюють довготермінові наслідки реалізації Стратегії , перевірені та представлені після завершення реалізації Стратегії або її етапів, по відношенню до ситуації в громаді до початку її реалізації, та показують вплив на соціально-економічну ситуацію у певний період після завершення.

3.2. Оновлення Стратегії

Важливим є здійснення Стратегії в рамках двох послідовних та взаємопов'язаних програмних циклів (етапів), включених у два Плани реалізації – з 2023 по 2025 роки та з 2025 по 2027 роки.

Оновлення Стратегії розвитку проводитиметься через 3 роки, або, якщо це потрібно у зв'язку з важливими змінами в середовищі громади, нагальними соціальними потребами, якщо це обґрунтовано висновками з моніторингу чи оцінювання Стратегії, бюджетною ситуацією, зокрема, новими можливостями фінансування завдань стратегічного характеру. Про оновлення Стратегії сільський голова інформує мешканців і громадські організації, визначаючи спосіб внесення пропозицій змін до цього документу.

З заявою про здійснення оновлення Стратегії у термін, коротший ніж 3 роки, до голови можуть звертатися депутати, Комітет з питань впровадження Стратегії, керівники організаційних підрозділів або керівники організаційних одиниць громади, з обґрунтуванням,

за посередництвом Комітету, як організаційного підрозділу з координування впровадження Стратегії розвитку.

Оновлення Стратегії повинно відповідати таким правилам:

- бути відповідним до принципів сталого розвитку;
- проводитися при активній участі місцевої спільноти;
- бути узгоджене зі Стратегією розвитку Київської області.

Процес оновлення Стратегії розвитку громади охоплює:

- аналіз змін і тенденцій у громади (у всіх контекстах: юридичному, економічному, соціальному, екологічному), а також змін, які відбулися на території громади,
- аналіз соціальних проблем і потреб,
- формулювання діагнозу і прогнозу на наступний період,
- визначення пріоритетів або підтвердження актуальності попередньо сформульованих пріоритетів,
- актуалізація операційних цілей в рамках окремих стратегічних цілей,
- визначення і формулювання секторальних програм, заходів чи проектів, які забезпечують впровадження Стратегії.

Як для проведення процесу моніторингу, так і оцінювання й оновлення Стратегії розвитку, слід розробити детальні процедури, які повинні бути затверджені Головою Гірської територіальної громади.

3.3. Припущення та ризики впровадження Стратегії

Загальні припущення, що мають суттєве значення для реалізації Стратегії розвитку, полягають в досягненні Перемоги у російсько-українській війні, в ефективному процесі відновлення України, в активному просуванні кращих європейських стандартів та цінностей у місцеве самоврядування, в успішності українських реформ, подальшим розвитком столичної агломерації, а також, у налагодженні ефективної взаємодії із громадами-сусідами.

Важливими припущеннями успішності реалізації Стратегії є наповнюваність державного бюджету у повоєнний час, і як наслідок, доступність коштів державної субвенції на розвиток інфраструктури ТГ та інших державних субвенцій, коштів Державного фонду регіонального розвитку.

Реалізація міжнародних проектів з підтримки практики сталого місцевого розвитку в територіальній громаді сприятиме досягненню позитивних результатів.

Знання основ проектного менеджменту, основ фандрейзингу, відповідних технічних знань, певна активність на ринку залучень є важливими загальними припущеннями для успішної реалізації Стратегії.

Успіх впровадження Стратегії розвитку Гірської ТГ до 2027 року залежить також від залучення активних мешканців, громадських організацій, доступності участі у програмах міжнародної технічної допомоги, активності приватних інвесторів.

Основними ризиками, пов'язаними з реалізацією Стратегії є:

- Російсько-українська війна, яка може тривати довго,
- Відсутність коштів державної підтримки,
- Складний або обмежений доступ до ресурсів МТД,
- Скорочення дохідної частини бюджету громади,
- Зниження інвестиційного рейтингу Гірської громади,
- Зниження інвестиційної привабливості регіону і країни;
- Відсутність управлінської спроможності та знань для реалізації проектів або відсутність успіхів у залученні необхідних ресурсів (коштів).

- Невчасне вирішення соціальних, освітніх, інфраструктурних, екологічних та інших проблем мешканців.

Всі проєкти, там, де це вимагає чинне законодавство, мають бути впроваджені після розробки екологічної експертизи, екологічних висновків та громадського обговорення.

РОЗДІЛ 4. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ МІЖ СТРАТЕГІЄЮ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ ТА СТРАТЕГІЧНИМИ ТА ПРОГРАМНИМИ ДОКУМЕНТАМИ ВИЩОГО РІВНЯ.

4.1. Узгодженість з Стратегією розвитку Київської області

Структура стратегічних цілей Гірської сільської ради має бути узгоджена з ключовими стратегічними та оперативними цілями розвитку Київської області до 2027 року.

Аналіз структур двох документів наведено в наступній таблиці.

СТРАТЕГІЯ ГІРСЬКОЇ ГРОМАДИ		СТРАТЕГІЯ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
Стратегічна ціль А. Зростання управлінської та економічної спроможності громади.	А.1. Розвиток підприємництва.	2.1.1. Формування та просування інвестиційної пропозиції регіону. 2.3.4. Маркетинг та промоція інвестиційного потенціалу Київщини 3.3.1. Формування інноваційної культури та розвиток підприємницьких здібностей у дітей та молоді.
	А.2. Удосконалення місцевого самоврядування	3.1.1. Підвищення ефективності моделі взаємодії «місцеві органи влади-бізнес-наука/освіта-громадськість». 4.1.1. Підтримка розроблення містобудівної документації регіонального і місцевого рівня як інструменту регулювання планування територій громад та довгострокової стратегії планування та забудови населених пунктів.
	А.3. Укріплення безпеки в громаді.	1.5.7. Забезпечення правопорядку та публічної безпеки
Стратегічна ціль В. Побудова якісної інфраструктури для комфортного проживання мешканців усіх населених пунктів громади	В.1. Розвиток дорожньої мережі та транспортного потенціалу громади.	4.2.1. Розвиток мережі автомобільних доріг. 4.2.2. Розвиток інженерної, логістичної, дорожньо-транспортної інфраструктури та модернізація публічного простору.
	В.2. Енергоефективна інфраструктура громади	1.4.2. Підвищення енергоефективності об'єктів житлово-комунального господарства та закладів соціальної сфери
	В.3. Розвиток систем водопостачання та водовідведення, забезпечення мешканців	1.4.1. Підтримка розвитку систем питного водопостачання та водовідведення

	громади якісною питною водою.		
	В.4. Благоустрій території громади.	⇒	1.5.8. Створення умов для поліпшення житлово-побутових умов населення
	В.5. Чисте довкілля населених пунктів громади	⇒	1.6. Екологічна безпека та охорона навколишнього природного середовища
Стратегічна ціль С. Досягнення сучасних стандартів соціальної сфери	С.1. Розвиток спортивного потенціалу громади.	⇒	1.2.6. Розвиток спортивної та фізкультурно-оздоровчої інфраструктури
	С.2. Підвищення якості медичних послуг, покращення здоров'я та соціального захисту мешканців громади	⇒	1.2. Охорона здоров'я та здоровий спосіб життя людей 1.5.5. Забезпечення соціально не захищених категорій населення якісними і доступними соціальними послугами, підтримка людей з особливими потребами.
	С.3. Розвиток культури та сфери дозвілля	⇒	1.3. Розвиток культурного і духовного середовища, збереження і популяризація культурної спадщини. 2.4.3. Створення умов для залучення інвестицій у сферу туризму та рекреацій, розвиток державно-приватного партнерства
	С.4. Розвиток освіти	⇒	1.1.1. Формування спроможної та ефективної мережі закладів освіти з урахуванням процесів децентралізації та створення об'єднаних територіальних громад

Інформація в таблиці внесена згідно нумерації стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Київської області. Оперативним цілям Стратегії Гірської ТГ може співвідноситись декілька пунктів зі Стратегії вищого (обласного) рівня.

Висновок: В процесі розробки цієї Стратегії члени Робочої групи дійшли висновку, що зміст та структура Стратегії розвитку громади відповідає основним та стратегічним цілям Стратегії розвитку Київської області на період до 2027 року, сприятиме її виконанню та підвищенню конкурентоспроможності області.

4.2. Узгодженість з Державною Стратегією регіонального розвитку України.

Державна Стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695, яка є основним планувальним документом для реалізації секторальних стратегій розвитку, координації державної політики у різних сферах, досягнення ефективності використання державних ресурсів у територіальних громадах та регіонах в інтересах людини, єдності держави, сталого розвитку історичних

населених місць та збереження традиційного характеру історичного середовища, збереження навколишнього природного середовища та сталого використання природних ресурсів для нинішнього та майбутніх поколінь українців.

Стратегічна мета державної регіональної політики до 2027 року досягається на основі трьох стратегічних цілей:

I. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах.

II. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів.

III. Розбудова ефективного багаторівневого врядування.

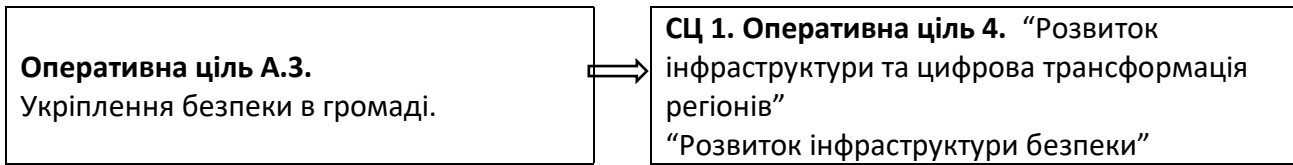
Ця Стратегія реалізується двома етапами: перший етап (2021-2023 роки); другий етап (2024-2027 роки). На кожному етапі передбачається розроблення та виконання плану заходів на відповідний період та програм і проектів регіонального розвитку, в рамках яких будуть конкретизовані пріоритетні завдання кожної стратегічної цілі Стратегії.

Узгодженість стратегічних та оперативних цілей наведено у наступній таблиці шляхом порівняння структури та змісту Стратегії розвитку Гірської громади та державної Стратегії розвитку України:

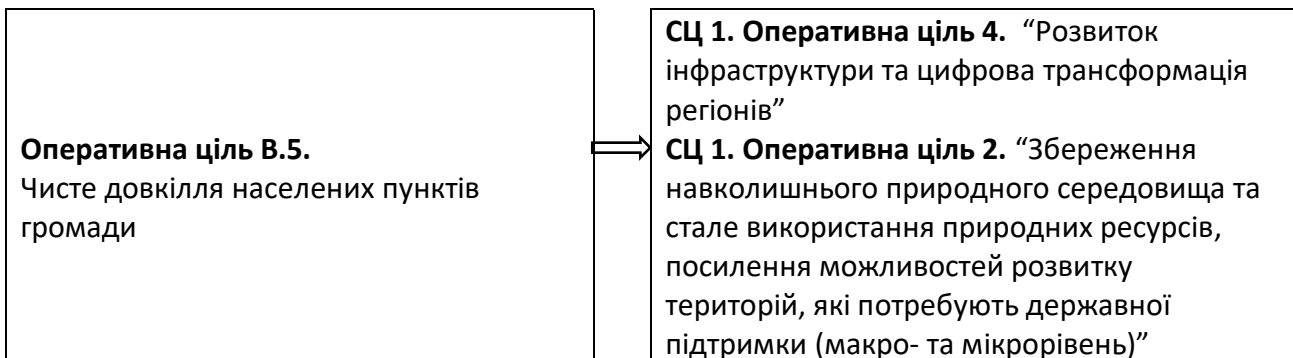
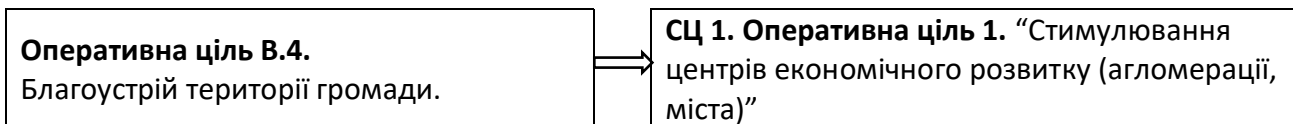
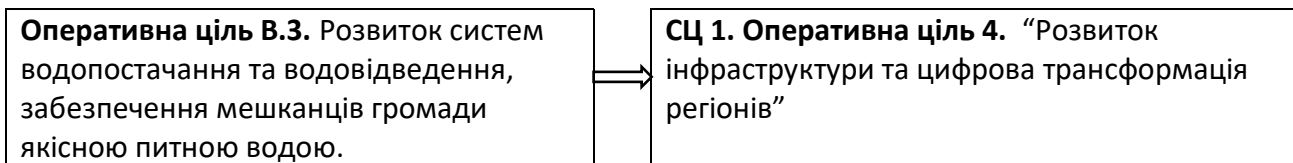
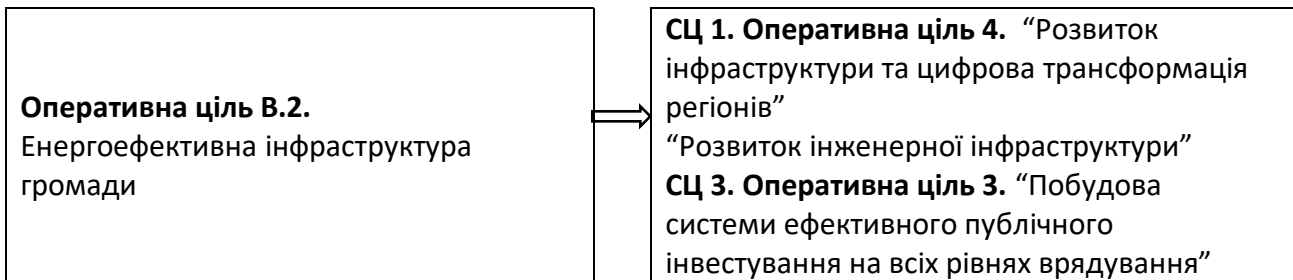
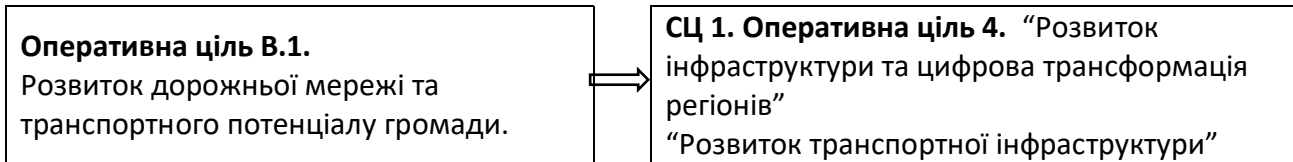
Стратегія Гірської сільської ради	Державна Стратегія регіонального розвитку України
Назва стратегічної та оперативної цілі	Номер та назва стратегічної та оперативної цілі

Стратегічна ціль А. Зростання управлінської та економічної спроможності громади.

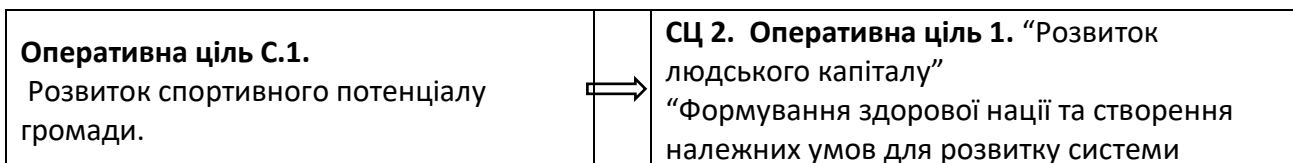
<p>Оперативна ціль А.1. Розвиток підприємництва.</p>	<p>СЦ 2. Оперативна ціль 2. “Сприяння розвитку підприємництва, підтримка інтернаціоналізації бізнесу у секторі малого та середнього підприємництва”</p> <p>СЦ 2. Оперативна ціль 3. “Підвищення інвестиційної привабливості територій, підтримка залучення інвестицій”</p>
<p>Оперативна ціль А.2. Удосконалення місцевого самоврядування.</p>	<p>СЦ 1. Оперативна ціль 1. “Стимулювання центрів економічного розвитку (агломерації, міста)”</p> <p>СЦ 1. Оперативна ціль 4. “Розвиток інфраструктури та цифрова трансформація регіонів”</p> <p>СЦ 3. Оперативна ціль 1. Розбудова ефективного багаторівневого врядування”</p>

Стратегічна ціль В. Побудова якісної інфраструктури для комфортного проживання мешканців усіх населених пунктів громади.

Стратегічна ціль С. Досягнення сучасних стандартів соціальної сфери

Висновок: Стратегічні цілі, визначені Стратегією розвитку Гірської сільської ради сформовано відповідно до стратегічних цілей Державної Стратегії регіонального розвитку.

4.3. Узгодженість розвитку громади з Цілями сталого розвитку ООН.

У вересні 2015 року в рамках 70-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН було затверджено нові орієнтири розвитку. Підсумковим документом Саміту «Перетворення нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року» було затверджено 17 Цілей Сталого Розвитку та 169 завдань. Україна, як і інші країни-члени ООН, приєдналася до глобального процесу забезпечення сталого розвитку. В наступній таблиці наведено співвідставність цілей розвитку Гірської територіальної громади Цілям сталого розвитку ООН.

Цілі сталого розвитку ООН	Цілі розвитку Гірської ТГ		
	Стратегічна ціль А.	Стратегічна ціль В.	Стратегічна ціль С.
Ціль 1. Подолання бідності	A.1.1.		C.2.4. C.5.1. C.5.2. C.5.3.
Ціль 2. Викорінення голоду, забезпечення продовольчої безпеки та покращення харчування, заохочення раціонального ведення сільського господарства			C.2.4.
Ціль 3. Забезпечення здорового способу життя та добробуту людей будь-якого віку		B.1.4. B.4.1. B.5.3.	C.1.1. C.1.2. C.1.3. C.1.4. C.1.5. C.2.1. C.2.2. C.2.3. C.5.2.
Ціль 4. Забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж життя для всіх			C.4.1. C.4.2.
Ціль 5. Забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчаток	A.1.1.		C.1.5. C.5.5.
Ціль 6. Забезпечення наявності та сталого управління водними ресурсами та санітарією		B.5.1. B.3.1. B.3.2. B.4.2. B.4.3. B.5.3.	C.2.1.
Ціль 7. Забезпечення доступу всіх людей до прийнятних за ціною, надійних, сталих і сучасних джерел енергії		B.2.1. B.2.2. B.2.3. B.5.2.	
Ціль 8. Сприяння безперервному, всеохопному і сталому економічному зростанню, повній і продуктивній занятості та гідній праці для всіх	A.1.1. A.1.2. A.1.4. A.1.5. A.2.1.		
Ціль 9. Створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям	A.1.2. A.1.3. A.2.4. A.3.1.		
Ціль 10. Скорочення нерівності всередині країн і між ними	A.1.2. A.1.4. A.2.3. A.2.4.		
Ціль 11. Забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст і населених пунктів	A.1.2. A.1.5. A.2.1. A.2.2. A.2.3. A.2.4. A.3.1. A.3.2. A.3.3. A.3.4.	B.1.1. B.1.2. B.1.3. B.2.3. B.3.3.	
Ціль 12. Забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва	A.2.4.	B.2.1. B.2.2. B.2.3.	C.1.4.
Ціль 13. Вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та її наслідками	A.3.2.	B.2.1. B.2.2.	
Ціль 14. Збереження та стале використання океанів, морів і морських ресурсів в інтересах сталого розвитку		B.3.1. B.3.2. B.4.3.	

Ціль 15. Захист і відновлення екосистем суші та сприяння їх раціональному використанню, раціональне лісокористування, боротьба з опустелюванням, припинення та повернення назад процесу деградації земель і зупинення втрати біорізноманіття	A.1.3. A.1.5. A.3.2.	B.4.1.	
Ціль 16. Сприяння розбудові миролюбного і всеохопного суспільства задля сталого розвитку, забезпечення всім доступу до правосуддя і створення ефективних, підзвітних та інклюзивних інституцій на всіх рівнях	A.1.3. A.2.1. A.2.3. A.2.4.		
Ціль 17. Зміцнення засобів реалізації Глобального партнерства в інтересах сталого розвитку та активізація його діяльності	C.5.5.		C.3.3.

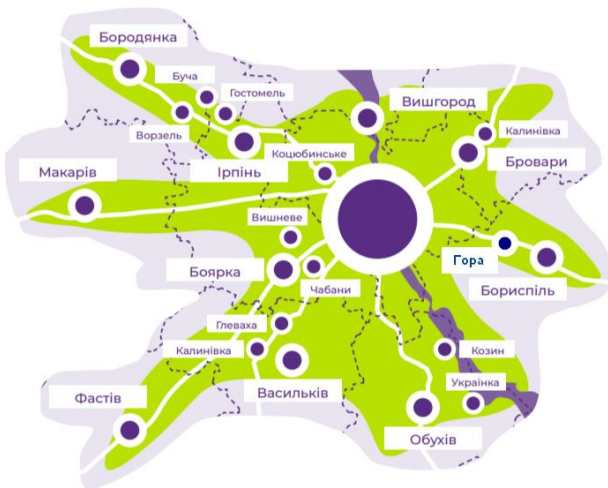

Рис. 5. Контури Київської агломерації

Висновок: розроблені оперативні цілі Стратегії розвитку Гірської сільської територіальної громади повною мірою співпадають з пріоритетними цілями сталого розвитку ООН.

Після розробки стратегічних документів планування Бориспільського району, Київської агломерації, Стратегія розвитку Гірської громади має бути гармонізована з цими документами.

4.4. Джерела фінансування заходів.

Основними джерелами фінансування діяльності в усіх сферах розвитку виступають власні доходи громади і зовнішні джерела (в тому числі цільові субвенції, гранти, кредити). Джерелом здобуття цільових субвенції можуть бути Урядові Програми, які реалізуються через державний бюджет (Міністерство розвитку громад та територій) і бюджет Київської області (державні установи) та підтримують окремі сфери.

Проекти, реалізовані в рамках впровадження Стратегії, будуть фінансуватися з таких джерел:

- бюджет громади (власні кошти),
- державний бюджет (ДФРР, інші фонди),
- бюджети інших громад, (проекти, реалізовані у партнерстві – співфінансування),
- бюджети Бориспільського району і Київської області,
- державні фонди і цільові програми,
- кошти приватних інвесторів,
- кошти на умовах випуску цінних паперів, облігацій,
- кошти фондів ЄС та країн Європи,
- кошти світових фондів,
- кошти різних донорських фондів,

- кошти, залучені в рамках асоціації Київської агломерації, інших асоціацій, де громада є членом,
- інші.

Основним джерелом фінансування стратегічних планів мають бути кошти бюджету громади, а також залучені зовнішні ресурси, які дозволять реалізувати більшу кількість завдань відповідно до визначених пріоритетів. Залучення зовнішніх коштів на виконання проектів розвитку громади тому трактується як пріоритетне.

Необхідно забезпечити власні кошти на фінансування власного внеску для співфінансованих проектів, зокрема як покращення ефективності отримання доходів, так і жорсткіший контроль та обмеження поточних витрат.

Залучення фінансування з зовнішніх джерел необхідне, однак обтяжене значним ризиком. Окремим і дуже важливим питанням виступає підготовка громади до співпраці на принципах партнерства з іншими органами місцевого самоврядування (в першу чергу, з сусідніми громадами) та співпраці з районною та обласною адміністраціями, зокрема, у заходах, пов'язаних із модернізацією доріг. Керівництво громади повинно визначити сфери цього партнерства і розпочати планування і впровадження проектів.

Іншою можливістю виступає налагодження партнерської співпраці з низкою органів самоврядування, органів самоврядування населення, приватного партнерів в галузі управління відходами чи в заходах, пов'язаних з покращенням енергоефективності.

Після отримання відповідних навичок та підготування необхідної документації стає можливою реалізація проектів при співфінансуванні з фондів ЄС.

Громада має готувати інвестиційні програми та проекти регіонального розвитку, що можуть фінансуватися за кошти ДФРР, за визначеними Державною Стратегією регіонального розвитку на період до 2027 р. напрямками.

4.5. Рекомендації

Успішна реалізація та сталість результатів кожного проекту базується на розумному врахуванні інтересів громади і приватних інтересів. Тому на додаток до підтримки з держбюджету та програм МТД, там де це можливо, слід поєднувати фінансування з бюджету громади з залученням приватних коштів (інвестиції або співфінансування).

Участь у програмах міжнародної технічної допомоги (зокрема, країн ЄС, США, банківських або нефінансових інституцій), має важливе значення для отримання фінансових ресурсів, технічної допомоги та консультативної підтримки.

Врахування досвіду інших громад, регіонів і країн, кращих практик врядування може прискорити реалізацію проектів і сприяти отриманню максимальної віддачі.

Відповідно до передбачених Стратегією цілей, окремі завдання та ідеї проектів можуть бути додані, або змінені в наступні роки під час процедур моніторингу та актуалізації Стратегії.

ДОДАТОК 1. Розпорядження сільського голови про створення Робочої групи (у окремому документі).

ДОДАТОК 2. Протокол засідання Робочої групи про рейтингування проблем (у окремому документі).

ДОДАТОК 3. Звіт про опитування представників бізнесу та фахівців ОМС Гірської ТГ (у окремому документі).

ДОДАТОК 4. Звіт про опитування мешканців Гірської ТГ (у окремому документі).

ДОДАТОК 5. Соціально-економічний аналіз – Профіль Гірської СР (у окремому документі).

ДОДАТОК 6. Рішення Гірської сільської ради про затвердження Стратегії розвитку на 2022-2027 рр. (у окремому документі).